

Projekt

z dnia 17 czerwca 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W POŁAŃCU**

z dnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata
2021-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.#) w związku z przepisem art. 16b oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.#) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata 2021-2027 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Połaniec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA I GMINY POŁANIEC NA LATA 2021-2027

SPIS TREŚCI

I MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII	3
I 1. Wprowadzenie	3
I 3. Podstawa prawna.....	3
I 4. Relewantne akty normatywne	5
I 5. Korelacja Strategii z aktami prawa miejscowego	7
II DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY	13
II 1. Położenie.....	13
II 2. Ludność.....	16
II 3. Jednostki budżetowe gminy.....	17
II 4. Rynek pracy	18
II 5. Służba zdrowia i niepełnosprawność	20
II 5. 1 Gminne programy prozdrowotne.....	20
II 6. Oświata	22
II 7. Instytucje kultury	23
II 8. Sport.....	26
II 9. Bezpieczeństwo publiczne – policja i OSP.....	28
II 10. Lokalny sektor pozarządowy i ciała dialogu obywatelskiego	29
II 10.1 Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	29
II 10. 2 Młodzieżowa Rada Miejska w Połańcu.....	31
II 10. 3. Rada Seniorów Miasta i Gminy Połaniec	32
II 10. 4 Lokalna grupa działania - Dorzecze Wisły	33
II 11. Seniorzy	35
II 12. Pomoc społeczna	36
II 12. 1 Działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu	36

II 12. 2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Połańcu.....	40
II 12. 3. Warsztat Terapii Zajęciowej w Połańcu	41
II 13. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	41
II 13. 1 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.....	43
II 13. 2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	44
II 13.3. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Połańcu	44
II 13. 4. Hostel dla uzależnionych „Wspólnota”	45
II 14. Wspieranie rodziny	46
II 14. 1 Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Połaniec na lata 2019-2021	47
II 14. 2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Połaniec na lata 2019-2023	48
II 14. 3. Procedura „Niebieskie Karty”	50
II 14. 4. Zespół Interdyscyplinarny i inne podmioty wspierające mieszkańców z problemem przemocy w rodzinie	51
III WNIOSKI Z DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W UJĘCIU BADAŃ ANKIETOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY POŁANIEC	53
III 1. Grupa badana, cel i metodologia badań	53
III 2. Wnioski z badań dorosłych mieszkańców.....	54
III 3. Wnioski z badań sprzedawców napojów alkoholowych	56
III 4. Wnioski z badań uczniów.....	57
IV ANALIZA SWOT	61
V STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA I GMINY POŁANIEC NA LATA 2021-2027	67
V 1. Misja i prognoza zmian w zakresie objętym Strategią	67
V 2. Cele, kierunki i wskaźniki działań.....	71
V 3. Monitorowanie, aktualizowanie i ewaluacja Strategii.....	86
V 4. Źródła finansowania	88
Spis tabel, rysunków, wykresów	90

I MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII

I 1. WPROWADZENIE

Polityka społeczna to działalność państwa, podmiotów samorządowych i pozarządowych organizacji zmierzająca do kształtowania odpowiednich warunków pracy i bytu, pożądaných struktur społecznych oraz stosunków społeczno-kulturowych, w których przy aktywności ludzi będzie możliwe zaspokojenie potrzeb społeczeństwa na poziomie możliwym w danym okresie¹. Przytoczona definicja wskazuje na główny cel polityki społecznej, jakim jest utrzymywanie rozwoju społecznego i gospodarczego.

Fundamentalnym elementem planistycznym w sferze polityki społecznej na poziomie lokalnym jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. W Strategii bowiem zostają wytyczone najważniejsze kierunki profilaktyki i rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na terenie danej gminy. Opracowanie Strategii stanowi punkt wyjścia do opracowania szczegółowych programów, których realizacja ma przyczyniać się do rozwiązywania problemów społecznych oraz wyrównania szans społecznych mieszkańców gminy.

I 3. PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie z art. 15 **Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej**, pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;

¹ K. Loranty, *Bezpieczeństwo społeczne Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2004, s. 98.

4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;

5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;

6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb

W myśl art. 16. ust 1. ustawy obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego (w tym na władzach gminy) oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą. Gmina i powiat, obowiązane zgodnie z przepisami podanej ustawy do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub osób prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych. 3. Pomocy nie mogą również odmówić podmioty, którym jednostki samorządu terytorialnego zleciły realizację zadań, na zasadach określonych w art. 25 ustawy.

Bezpośrednią podstawę prawną do sporządzenia niniejszej Strategii stanowi art. 17 ust. 1 pkt 1 Ustawy w brzmieniu:

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Co więcej, w **art. 16b ust. 1 podanej ustawy** stwierdzono *expressis verbis*, że „*gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych*”.

Sposób językowego sformułowania przez prawodawcę obu przytoczonych przepisów oznacza bezwzględny obowiązek prawny.

W ust. 2 art. 16b został określony otwarty katalog obligatoryjnych elementów, które zawiera każda gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych. Są to w szczególności:

- diagnoza sytuacji społecznej gminy,
- prognoza zmian w zakresie objętym strategią,
- określenie:
 - celów strategicznych projektowanych zmian,
 - kierunków niezbędnych działań,
 - sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - wskaźników realizacji działań.

Na mocy Uchwały nr V/22/2015 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 29 stycznia 2015 roku przyjęto do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata 2011-2020. Wraz z upływem wyznaczonego czasu zaktualizował się obowiązek prawny w zakresie przygotowania, podjęcia i wdrożenia nowej strategii.

I 4. RELEWANTNE AKTY NORMATYWNE

Normy prawne, które wpływają na treść niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz realizację jej postanowień, są zawarte w szczególności w przepisach poniższych aktów prawnych:

- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach,
- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach,
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,

- ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2005 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”,
- ustawy z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych,
- uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023,
- ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich,

Nadto niniejsza Strategia wpisuje się w podstawowe założenia polityki społecznej RP, które zostały wyartykułowane w takich dokumentach rządowych, jak:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Program rządowy Dostępność Plus 2018-2025,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 r. Ekonomia Solidarności Społecznej,

- Program wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025,
- Strategia RP na rzecz Młodego Pokolenia (projekt),
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025,

I 5. KORELACJA STRATEGII Z AKTAMI PRAWA MIEJSCOWEGO

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec zachowuje spójność z celami i kierunkami działań wyznaczonymi w poniższych dokumentach o wymiarze ogólnokrajowym i regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
- Wojewódzki Program poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy i oparcia społecznego 2018-2022,
- Świętokrzyski Program Pomocy Społecznej do 2023 r.
- Ramowy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2018-2023,
- Regionalny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do roku 2025,
- Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2017-2022,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022,
- Strategia Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2016-2025,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Staszowskiego na lata 2016 – 2022,
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2023.

Prace nad Strategią Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2023 były prowadzone pod kierunkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Zasadniczo misja raz przyjęta powinna być niezmienna w czasie.

Misja w odniesieniu do polityki społecznej w Strategii Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030 określona została następująco: „*Misją Strategii Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego jest budowanie wspólnoty o wysokim kapitale społecznym na rzecz trwałego rozwoju, wysokiej jakości życia, zmniejszenia skali problemów społecznych, a także ich łagodzenia*”.

Wizja polityki społecznej województwa świętokrzyskiego brzmi: „*Region skutecznie i w sposób zrównoważony terytorialnie moderujący procesy społeczne związane z integracją i włączeniem społecznym, ukierunkowany na rozwój aktywnego społeczeństwa, w oparciu o zasoby kapitału społecznego oraz profesjonalnego i nowoczesnego systemu pomocy i integracji społecznej*”.

W wizji podkreślono trzy wzajemnie się uzupełniające filary, które stanowią wyjście dla celów strategicznych:

- Skuteczną, zrównoważoną terytorialnie politykę na rzecz integracji i włączenia społecznego.
- Aktywne społeczeństwo.
- Dostosowany do wyzwań przyszłości system pomocy i integracji społecznej.

W Strategii Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2023 wytyczono następujące cele strategiczne:

- Powszechnie dostępne, wysokiej jakości usługi społeczne,
- Dostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura społeczna,
- Aktywni mieszkańcy zaangażowani w rozwój lokalny,
- Mieszkańcy regionu włączeni w główny nurt życia społeczno-gospodarczego,
- Skoordynowany, innowacyjny, kooperatywny system polityki społecznej w regionie,

W toku prac nad przygotowaniem niniejszej Strategii zostały uwzględnione postanowienia w szczególności następujących aktów prawa miejscowego gminy Połaniec:

- **Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połaniec na lata 2012-2020**

W związku z tym, iż monitoring strategii opiera się na danych publikowanych przez GUS, które są dostępne dopiero w IV kwartale roku następnego na posiedzeniu zespołu roboczego, które odbyło się 30 grudnia 2019 roku przedstawiono analizę wartości wskaźników w okresie od 2000 do 2018 roku.

Badane wskaźniki przedstawiamy poniżej

1. Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych – wartość pożądana 40 na dzień 31.12.2018 roku uzyskano wartość 33.
2. Liczba nowych budynków oddanych do użytkowania - wartość pożądana 25 na dzień 31.12.2018 roku uzyskano wartość 26, zatem wskaźnik powyższy został zrealizowany w ponad 100%.
3. Liczba mieszkańców zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy - wartość pożądana 12 500 na dzień 31.12.2018 roku uzyskano wartość 11 828 osób.
4. Dochody własne budżetu - wartość pożądana 60 mln. , wskaźnik ten udało się uzyskać już w roku 2014, natomiast na dzień 31.12.2018 roku uzyskano wartość 77,5 mln.
5. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym - wartość pożądana 7, wskaźnik ten udało się uzyskać już w roku 2014, natomiast na dzień 31.12.2018 roku uzyskano wartość 4,6.
6. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON - wartość pożądana 1100 na dzień 31.12.2018 roku uzyskano 795 podmiotów.
7. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej – wartość pożądana 98% wskaźnik ten został osiągnięty już w roku 2014 w 100%, tym samym przewyższając pożądaną wartość o 2%.
8. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej - wartość pożądana 90% wskaźnik ten został osiągnięty już w roku 2013, natomiast na dzień 31.12.2018 roku przewyższa pożądaną wartość o 4%.

• Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2017-2023

Program zawiera prognozy działań Gminy oraz kierunki podejmowane w zakresie tworzenia warunków dla zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej. Gmina posiada w zasobie 13 lokali socjalnych oraz 15 pozostałych lokali, których stan techniczny jest dobry. W 2019 roku wykonano przegląd i naprawę pieców gazowych w lokalach socjalnych i komunalnych oraz w budynku na Placu Uniwersału Połanieckiego za kwotę 5 610 zł. Ponadto w wymienionych lokalach dokonano przeglądu kominiarskiego za kwotę 492 zł oraz zakupiono dwa grzejniki konwektorowe do lokalu komunalnego za kwotę 218,01 zł.

- **Plan Wykorzystania Zasobu Nieruchomości na lata 2018-2020**

Do gminnego zasobu nieruchomości Gminy Połaniec należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy z wyłączeniem nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste, będące w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych gminy oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego. W 2019 roku gmina nabyła w trybie komunalizacji 2 działki o łącznej powierzchni 0,5114ha tj. pas drogowy przy ul. Sportowej oraz parking przy Cmentarzu na ul. Osieckiej w Połańcu. Przejęto z mocy prawa za odszkodowaniem pod drogi publiczne 21 działek na terenie gminy Połaniec o łącznej powierzchni 0,3273 ha za kwotę 124 900 zł. Przejęto z mocy prawa grunty pod nowoprojektowane drogi w Winnicy 38 działek o łącznej powierzchni 1,5803ha.

- **Gminny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023**

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przewidziano do realizacji 17 projektów podstawowych.

Projekt podstawowy 1

Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru rewitalizacji na terenie miasta Połaniec dzięki działaniom poprawiającym estetykę, funkcjonalność, jakość i dostępność przestrzeni oraz usług publicznych.

Projekt podstawowy 2

Adaptacja pomieszczeń poddasza z przeznaczeniem pod działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Połańcu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku.

Projekt podstawowy 3

Remont pomieszczeń Warsztatów Terapii Zajęciowej i adaptacja budynku z przeznaczeniem na działalność WTZ w Połańcu.

Projekt podstawowy 4

Dla dobra rodziny zapewnienie dobrej jakości usług społecznych w gminie Połaniec poprzez powstanie świetlicy środowiskowej.

Projekt podstawowy 5

Wzrost jakości usług zdrowotnych świadczonych na rzecz mieszkańców poprzez przebudowę, rozbudowę oraz doposażenie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej – Przychodni Zdrowia w Połańcu.

Projekt podstawowy 6

Zwiększenie i poprawa stanu technicznego zasobów mieszkaniowych o charakterze komunalnym oraz socjalnym na terenie gminy Połaniec.

Projekt podstawowy 7

Budowa, modernizacja i doposażenie obiektów o charakterze edukacyjnym oraz wychowawczym wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu na obszarze rewitalizacji w gminie Połaniec.

Projekt podstawowy 8

Podniesienie jakości kształcenia poprzez poprawę warunków infrastruktury edukacyjnej wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia w placówkach oświatowych na terenie gminy Połaniec.

Projekt podstawowy 9

Modernizacja i rozbudowa Ośrodka Sportu i Rekreacji w Połańcu na cele aktywności fizycznej, rekreacji i wypoczynku mieszkańców

Projekt podstawowy 10

Urządzenie kąpieliska miejskiego służącego rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców wraz z zagospodarowaniem terenu w niezbędną infrastrukturę towarzyszącą

Projekt podstawowy 11

Kompleksowa modernizacja budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji

Projekt podstawowy 12

Rozwój terenów zieleni na obszarze miasta Połaniec.

Projekt podstawowy 13

Aktywna integracja społeczno-zawodowa mieszkańców gminy Połaniec

Projekt podstawowy 14

Stworzenie i wdrażanie kompleksowego systemu wsparcia przedsiębiorczości mieszkańców obszarów rewitalizacji

Projekt podstawowy 15

Szkoła inaczej – wsparcie kompetencji kluczowych uczniów z gminy Połaniec.

Projekt podstawowy 16

Tradycje kościuszkowskie naszą tożsamością lokalną – międzypokoleniowa aktywizacja mieszkańców rewitalizacji

Projekt podstawowy 17

W rodzinie siła – wsparcie rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej

Niniejsza Strategia zachowuje zbieżność z poniższymi dokumentami z zakresu polityki społecznej gminy Połaniec:

- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Połaniec na lata 2019-2023,
- Program Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Połaniec na lata 2019-2021,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok,
- Roczny Program Współpracy Miasta i Gminy Połaniec z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2021.

II DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY

II 1. POŁOŻENIE

Gmina Połaniec to gmina miejsko-wiejska. W podziale administracyjnym leży w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie staszowskim. Gmina znajduje się we wschodniej części Niecki Połanieckiej będącej częścią Kotliny Sandomierskiej.

Rys. 1. Położenie gminy Połaniec na terenie Polski

Źródło: http://portal.polaniec.eu/pl/dla_inwestrow/

Siedzibą gminy jest miasto Połaniec, a w skład gminy wchodzi ponadto sołectwa:

- Brzozowa,
- Kamieniec,
- Kraśnik,
- Łęg - Zawda,
- Maśnik,

- Okrągła - Luszyca,
- Rudniki,
- Ruszcza,
- Ruszcza-Kępa,
- Rybitwy,
- Tursko Małe,
- Tursko Małe Kolonia,
- Winnica,
- Wymysłów,
- Zdzieci Nowe,
- Zdzieci Stare,
- Zrębin.

Rys. 2. Położenie powiatu staszowskiego w województwie świętokrzyskim oraz gminy Połaniec w powiecie staszowskim

Gmina Połaniec zajmuje powierzchnię 7 501 ha i stanowi 8,1% powiatu staszowskiego (92 480 ha), natomiast miasto Połaniec ma powierzchnię 1 741 ha (23,2% powierzchni gminy).

Gmina graniczy z pięcioma gminami:

- Łubnice, Rytwiany, Osiek (województwo świętokrzyskie)
- Gawłuszowice i Borowa (województwo podkarpackie).

Rys. 3. Flaga gminy Połaniec

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Polaniec

Gmina ma charakter przemysłowo-rolniczy, ponad 60% jej mieszkańców zatrudnia przemysł, głównie energetyka - ENEA Elektrownia Połaniec oraz powstałe przy elektrowni spółki. Połaniec posiada bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną i społeczną. Tutejszy krajobraz ukształtował lodowiec. Pofałdowany teren rozcinają doliny rzeki Wisły, Czarnej Staszowskiej, Wschodniej i Kanału Strumień. W okolicy Połańca i Winnicy Wisła tworzy malowniczy przełom. Prawie 20% powierzchni gminy zajmują lasy, z przewagą drzewostanu sosnowego - ponad 100 hektarów to stawy rybne.

Rys. 4. Grafika opracowana w 2018 r. z okazji 20-lecia powołania powiatów w RP przedstawia mapę i herb powiatu staszowskiego

Źródło <https://staszowski.eu/powiat/o-powiecie>

Przybliżone odległości drogowe do ważniejszych miast:

- Połaniec – Katowice – 187 km
- Połaniec – Kielce – 77 km
- Połaniec – Kraków – 114 km
- Połaniec – Lublin – 168 km
- Połaniec – Mielec – 25 km
- Połaniec – Łódź – 227 km
- Połaniec – Rzeszów – 80 km
- Połaniec – Sandomierz – 50 km
- Połaniec – Tarnów – 68 km
- Połaniec – Tarnobrzeg – 41 km
- Połaniec – Warszawa – 234 km

Najbliższe lotniska komunikacyjne:

- Mielec (cargo, połączenia nieregularne) – 23 km,
- Rzeszów-Jasionka – 80 km,
- Kraków-Balice – 156 km,
- Warszawa-Okęcie – 232 km

II 2. LUDNOŚĆ

Według stanu na 30.06.2020 r. **Gmina Połaniec liczy 11 711 mieszkańców**, z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 2,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,6 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

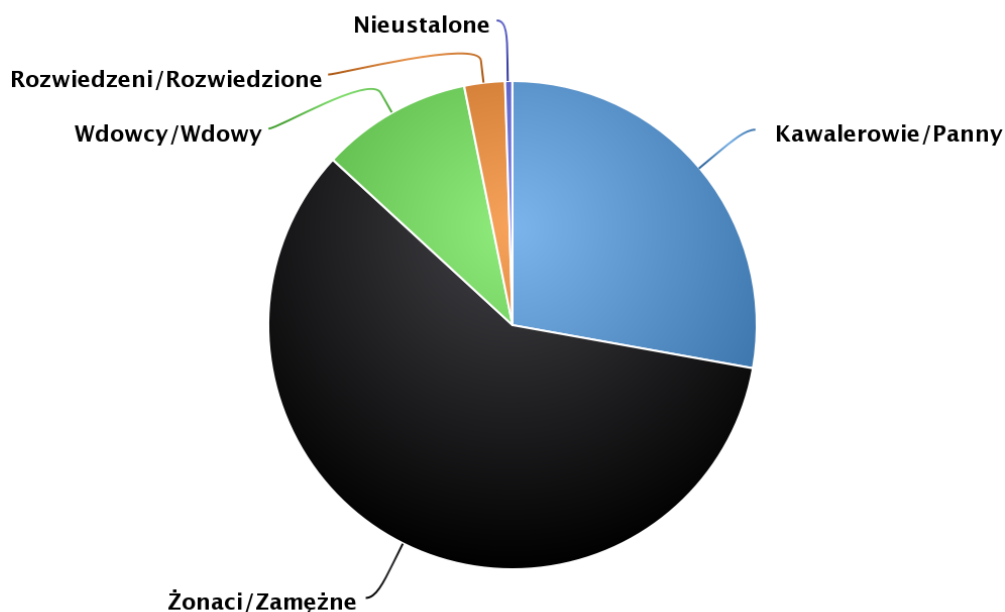
Mieszkańcy gminy Połaniec zawarli w 2019 roku 42 małżeństw, co odpowiada 3,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,1 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,8% mieszkańców gminy

Połaniec jest stanu wolnego, 59,0% żyje w małżeństwie, 2,7% mieszkańców jest po rozwodzie, a 10,0% to wdowy/wdowcy.

Wykres 1. Stan cywilny, gmina Połaniec

Stan cywilny (Ludność w wieku 15+ lat) – Gmina Połaniec

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

www.polskawliczbach.pl

Gmina Połaniec ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 16. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,35 na 1000 mieszkańców gminy Połaniec. W 2019 roku urodziło się 116 dzieci, w tym 54,3% dziewczynek i 45,7% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 372 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,94 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz porównywalny do współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju²

II 3. JEDNOSTKI BUDŻETOWE GMINY

Według stanu na 2021 rok jednostkami budżetowymi gminy Połaniec są:

- Samorządowe Centrum Usług Wspólnych w Połańcu,

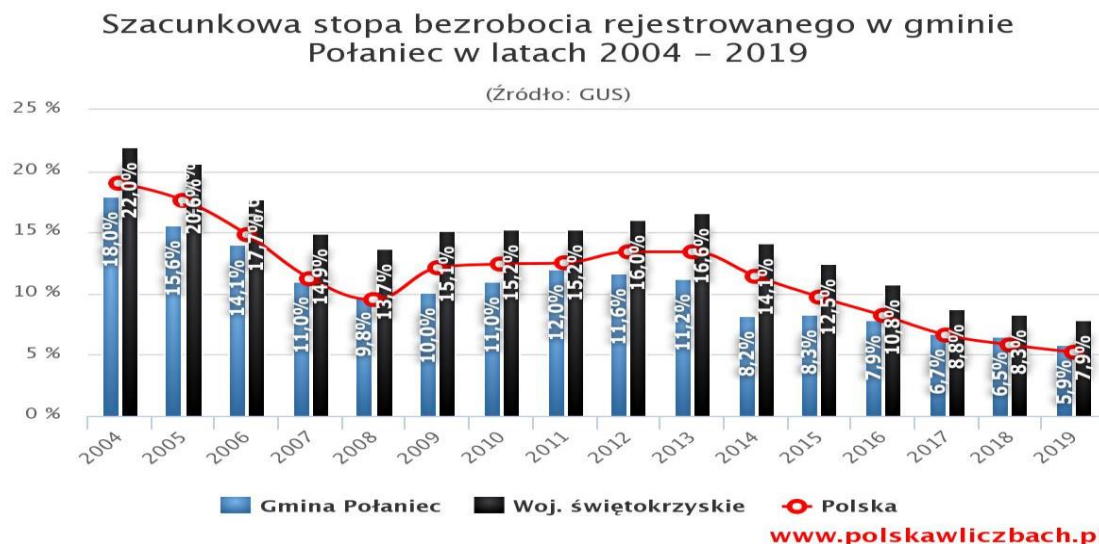
² Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Polaniec

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Połańcu,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Przychodnia Zdrowia,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Połańcu,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu
- Ośrodek Sportu i Rekreacji
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. A. Mickiewicza w Połańcu
- Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe PROPOL sp z o.o.
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Połańcu
- Zespół Placówek Oświatowych w Ruszчы
- Szkoła Podstawowa w Zrębinie
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Połańcu
- Przedszkole Publiczne przy ul. Madalińskiego 1 w Połańcu z Filiami
- Żłobek w Połańcu,

II 4. RYNEK PRACY

Według stanu na 31.12.2020 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Połaniec wynosiła 381, co w stosunku do ogólnej liczby ludności w tej gminie stanowi 3,3%.

Wykres 2. Szacunkowa stopa bezrobocia (2004-2019).

W gminie Połaniec w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 827 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 645 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 76 nowych podmiotów, a 32 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (90) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (45) w roku 2013. W tym samym okresie najwięcej (113) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (32) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Połaniec najwięcej (55) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (778) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 0,5% (4) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 31,3% (259) podmiotów, a 68,2% (564) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Połaniec najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (26.8%) oraz budownictwo (21.7%).

Na terenie gminy Połaniec znajduje się pięć obszarów inwestycyjnych o łącznej powierzchni ok 140 ha z możliwością powiększenia o kolejną powierzchnię. Działki te posiadają walory, które powodują, że mogą one stać się dla inwestorów interesującym miejscem do lokowania kapitału. Ponadto Rada Miejska w Połańcu podjęła Uchwałę Nr XXXI/199/2016 z dnia 27 października 2016 roku w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Połaniec, w którym znajdują się obszary działalności gospodarczej, produkcyjnej i usługowej o łącznej powierzchni ok. 570 ha.

Najważniejsze ich atuty to:

- dogodna lokalizacja,
- dobre rozwiązania komunikacyjne,
- szeroki wachlarz ulg i udogodnień,
- deklarowana gotowość do współpracy władz samorządowych z przyszłymi inwestorami.

II 5. SŁUŻBA ZDROWIA I NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

W 2021 roku pomoc medyczną zapewniały mieszkańcom gminy Połaniec:

- **Samodzielny Publiczny ZOZ Przychodnia Zdrowia**, ul. Rusczańska 3, 28-230 Połaniec,
- **Niepubliczny ZOZ Centrum Medyczne sp. z o.o., Zawada 24, 28-230 Połaniec**,
- **Gabinet Ambulatoryjnych Świadczeń Zdrowotnych**, ul. Rusczańska 3, 28-230 Połaniec,

II 5. 1 GMINNE PROGRAMY PROZDROWOTNE

Jednym z najważniejszych zadań gminy, które wynikają z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym również z zakresu ochrony zdrowia. Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców - art. 7 ust. 1 pkt. 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.).

Gmina Połaniec od wielu lat realizuje zadania służące ochronie zdrowia. Działania podejmowane przez gminę obecnie mają na celu zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych oraz przeciwdziałanie zachorowalności na grypę osób z podwyższonego ryzyka tj. osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych.

Na mocy dwóch uchwał podjętych 26 listopada przez Radę Miejską w Połańcu zostały przyjęte do realizacji dwa programy realizujące zadania gminy w zakresie ochrony zdrowia.

- 1) Na podstawie Uchwały nr XXXV/231/2020 z dnia 26 listopada 2020 r. został przyjęty do realizacji program zdrowotny pn. **"Program szczepień profilaktycznych osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych przeciwko grypie" na 2021 r.**

Cel główny programu to poprawa stanu zdrowia osób powyżej 50 roku życia oraz osób z grupy podwyższonego ryzyka z terenu gminy Połaniec poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców na wirus grypy dzięki przeprowadzeniu skutecznych szczepień.

Cele szczegółowe programu:

- przebadanie i zaszczepienie jednorazową dawką, w terminie do 31 grudnia 2021 roku jak największej liczby osób po 50 roku życia oraz z grupy podwyższonego ryzyka, zamieszkujących na terenie Gminy Połaniec
- uzyskanie możliwie najwyższej frekwencji,
- zmniejszenie liczby powikłań po grypowych
- zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem w/w schorzeń.

Oczekiwane efekty programu to spadek częstości występowania epidemii grypy i powikłań pogrypowych

- 2) Na mocy Uchwały nr XXXV/232/2020 z dnia 26 listopada 2020 r. został przyjęty do realizacji program zdrowotny pn. **„Poprawa jakości życia u osób cierpiących na przewlekłe choroby układu ruchu dla mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec” na 2021 rok.**

Głównym celem podejmowanych działań jest zwiększenie dostępności zabiegów rehabilitacyjnych oraz skrócenie czasu oczekiwania na ich wykonanie dla mieszkańców gminy Połaniec. Rehabilitacja powinna być stosowana w każdym okresie choroby, zarówno w początkowej fazie celem opóźnienia postępu choroby i ustąpienia powikłań, jak i w późniejszym etapie, w którym niezależnie od poprawy sprawności ruchowej odgrywa ona znaczącą rolę w pokonywaniu barier psychologicznych. Dlatego skrócenie okresu oczekiwania i zwiększenie dostępności do zabiegów rehabilitacyjnych jest kluczowym aspektem opisywanego projektu.

Cele szczegółowe programu to:

- usunięcie lub spowolnienie procesów chorobowych,
- zapobieganie nawrotom i postępowaniu choroby,
- usuwanie dolegliwości,
- zwalczanie bólu,
- zwalczanie stanów zapalnych,

- usprawnianie czynności poszczególnych narządów,
- zwiększenie siły mięśniowej,
- przywracanie prawidłowego zakresu ruchu,
- przywracanie prawidłowych stereotypów ruchowych,
- przywracanie odpowiedniej elastyczności i długości tkankom okołostawowym,
- stwarzanie optymalnych możliwości gojenia się struktur,

Oczekiwane efekty: poprawa zdrowia pacjentów, ich sprawności oraz zmniejszenie odczuwalnego bólu po leczeniu.

II 6. OŚWIATA

2 682 mieszkańców gminy Połaniec jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 309 kobiet oraz 1 373 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 14,0% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,9% wykształcenie policealne, 9,1% średnie ogólnokształcące, a 17,0% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 25,9% mieszkańców gminy Połaniec, gimnazjalnym 5,8%, natomiast 24,6% podstawowym ukończonym. 1,8% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa świętokrzyskiego mieszkańcy gminy Połaniec mają nieznacznie niższy poziom wykształcenia.

Wśród kobiet mieszkających w gminie Połaniec największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (26,3%) oraz zasadnicze zawodowe (19,1%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (32,8%) oraz podstawowe ukończone (22,8%).

Wykres 3. Poziom wykształcenia w gm. Połaniec

Poziom wykształcenia – Gmina Połaniec

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

www.polskawliczbach.pl

W 2020 r. w gminie Połaniec działały następujące placówki oświatowe:

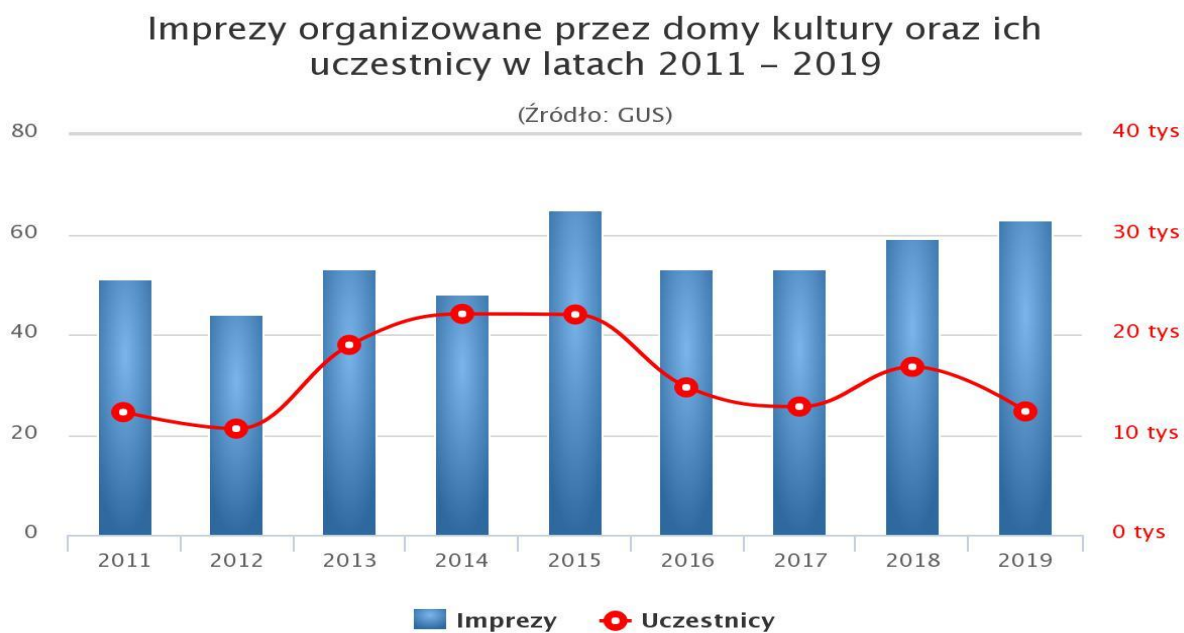
- Zespół Placówek Oświatowych w Ruszчы
- Szkoła Podstawowa w Zrębinie
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Połańcu
- Przedszkole Publiczne przy ul. Madalińskiego 1 w Połańcu z Filiami
- Żłobek w Połańcu,

II 7. INSTYTUCJE KULTURY

W 2021 roku w gminie Połaniec funkcjonowały dwie instytucje kultury, dla których organizatorem jest gmina Połaniec:

- Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu,
- Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Adama Mickiewicza w Połańcu (z filią w Ruszчы),

Wykres 4. Imprezy organizowane przez domy kultury i ich uczestnicy

Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu prowadzi działalność wychowawczą, edukacyjną i kulturalno-oświatową opartą o statut Centrum Kultury i Sztuki. Do podstawowych zadań placówki należą: wspieranie społecznych i instytucjonalnych inicjatyw kulturalnych, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kultury, a także kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu w 2019 roku współorganizowało, uczestniczyło i zrealizowało ponad 60 przedsięwzięć kulturalnych. W ramach działalności edukacyjnej realizowano:

- Sekcja muzyczna- w I półroczu 2018 roku lekcje pobierało 47 uczniów w zakresie gry na pianinie, keyboardzie, akordeonie i gitarze.
- Sekcja wokalna – w 2019 roku działało 10 grup wokalnych, na zajęcia uczęszczało 64 osoby. Młodzi wokaliści brali udział w imprezach/wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez Centrum Kultury, plenerowo na terenie gminy oraz gościnnie poza gminą Połaniec.
- Sekcja taneczna - w I półroczu 2019 roku działało 8 grup tanecznych, na zajęcia uczęszczało 112 tancerzy, w II półroczu 11 grup tanecznych i 213 młodych tancerzy. Grupy taneczne prezentowały swoje umiejętności podczas większości imprez/wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Centrum Kultury i plenerowo na terenie gminy.

- Sekcja plastyczna – w 2019 roku działały dwa kluby plastyczne „Tęcza” oraz „Fantazja”, które liczyły 32 uczestników zajęć w I półroczu i 36 osób w II. Klub „Tęcza” prowadził działalność w Centrum Kultury, natomiast zajęcia klubu „Fantazja” odbywały się w świetlicy środowiskowej na osiedlu Północ.
- Kurs rysunku i malarstwa – spotkania prowadzone były raz w tygodniu, uczęszczało w I półroczu 7 osób oraz w II półroczu 5 osób.
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta – skład orkiestry to 8 osób, prezentowali swoje umiejętności podczas trzech koncertów.
- Kapela „Niecka Połaniecka” – w kapeli grało i śpiewało 10 osób, prezentowali swoje umiejętności podczas wielu uroczystości na terenie gminy Połaniec i powiatu staszowskiego.
- Dodatkowa w 2019 roku prowadzone były zajęcia teatralne z grupą „Maska”, grupa tańca ludowego „Podkowa” oraz zajęcia animacyjne dla najmłodszych prowadzone raz w tygodniu.

W strukturze Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu działa kino „Impresja” posiadające jedną salę z 255 miejscami na widowni. Od kilku lat kino „Impresja” w Połańcu konsekwentnie buduje swoją pozycję w regionie i markę dobrego kina. Jego klientami są przede wszystkim widzowie ceniący sobie komfort oglądania, wysoka jakość dźwięku i kameralne wnętrza, a wszystko w korzystnej cenie biletu. W 2019 roku wyświetlono 81 filmów na 253 seansach. Filmy te obejrzało 14 581 widzów.

W roku 2020 działalność Centrum różniła się od dotychczasowej ze względu na pandemię koronawirusa SARS CoV-2. W obliczu nowej sytuacji wprowadzono liczne obostrzenia sanitarne mające na celu ograniczenie możliwości zakażenia i zapewnienie maksimum poczucia bezpieczeństwa dla pracowników Centrum oraz beneficjentów działań instytucji.

Część działań i wydarzeń zaplanowanych w Kalendarzu Imprez na 2020 rok nie odbyła się z powodu ograniczeń i zakazów związanych z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie całego kraju.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Adama Mickiewicza w Połańcu (z filią w Ruszcy) w 2019 posiadała księgozbiór liczący 62 784 wolumeny. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 6 pracowników. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 2 miały wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, 1 miał udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, a 0 było przystosowanych

dla użytkowników niewidzących i słabowidzących. Dla porównania w 2008 roku działały 2 biblioteki i filie posiadające księgozbiór liczący 47 711 wolumenów.

Biblioteka służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwojowi kultury.

Do szczegółowego zakresu działań Biblioteki należy:

1. Gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych, z uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu.
2. Opracowywanie materiałów informacyjnych.
3. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb dzieci, młodzieży, osób doksztalających się i niepełnosprawnych.
4. Prowadzenie działalności informacyjnej, bibliograficznej, udostępnianie informacji własnych i zewnętrznych.
5. Popularyzacja książki, informacji, wiedzy i czytelnictwa.
6. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami, w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.
7. Doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Biblioteka może podejmować również inne działania wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.

II 8. SPORT

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Połańcu zgodnie z postanowieniami statutu przyjętego Uchwałą Nr XXII/144/11 z dnia 28.12.2011 r., zajmuje się działaniami w zakresie sportu i rekreacji poprzez:

- **prowadzenie pływalni „Delfin” w Połańcu** – kompleksu sportowo-rekreacyjnego basenów wewnętrznych i zewnętrznych, w którym są organizowane zajęcia nauki pływania dla dzieci, młodzieży i dorosłych, aqua aerobic i gimnastyka w wodzie dla seniorów,

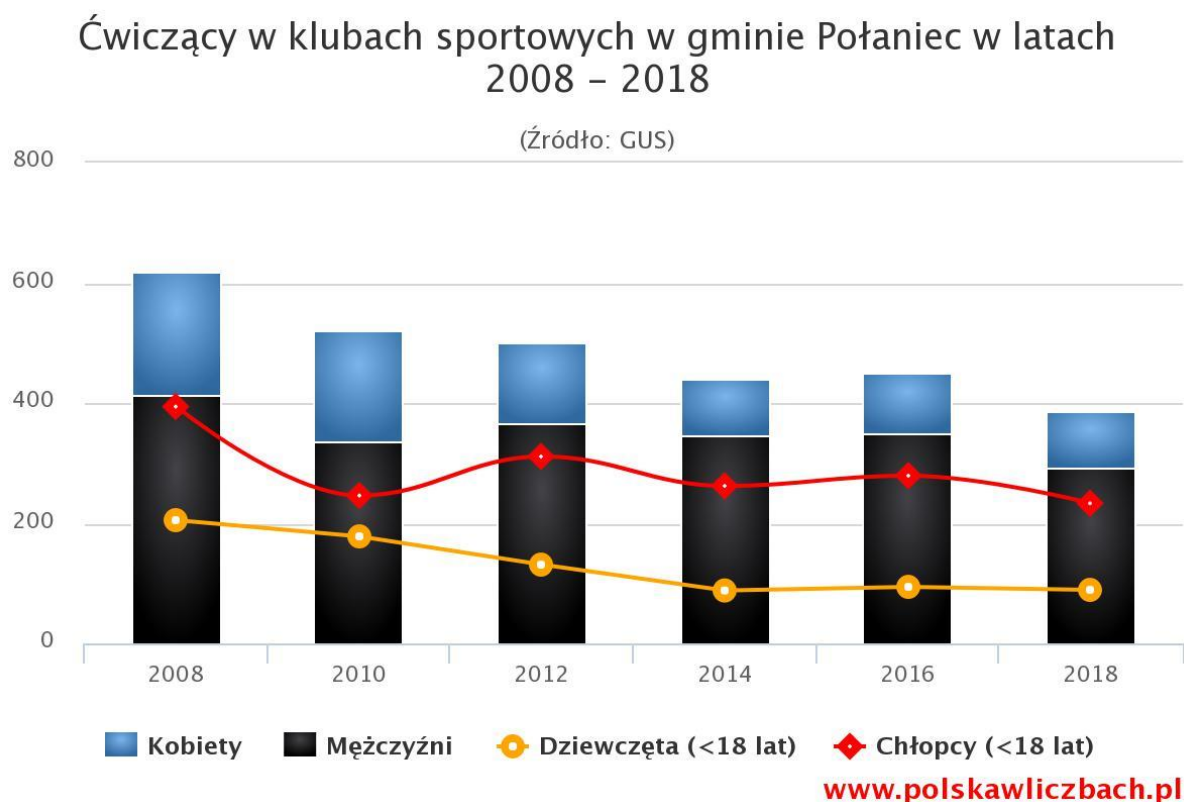
- **prowadzenie Stadionu Miejskiego** (organizacja zajęć z piłki nożnej w ramach programu „Aktywny Junior”),
- **prowadzenie siłowni** przy ul. Głowackiego 4a,
- **obsługę kortu tenisowego i fontanny w rynku,**
- **zajęcia rekreacyjne** dla osób dorosłych zgodnie z programem profilaktycznym: zdrowy kręgosłup, joga oraz Nordic Walking,
- **udostępnienie kajaków** na spływy kajakowe,
- **udostępnienie** bezpłatnych ogromnych klocków,
- **przygotowanie i organizacja imprez sportowych oraz rekreacyjnych,** promujących aktywny tryb życia.

Poniżej przedstawiono tabelę, w której ukazano sklasyfikowaną działalność OSiR w Połańcu ze względu na rodzaj aktywności sportowej na danym obiekcie lub w terenie.

Tabela 1. działalność OSiR w Połańcu ze względu na rodzaj aktywności sportowej

L.p.	Pływalnia „Delfin” w Połańcu	Stadion Miejski w Połańcu	Wydarzenia związane z wyjazdem	Wydarzenia na świeżym powietrzu poza obiektami OSiR w Połańcu	Programy profilaktyczne
1	Zima w mieście – wodne atrakcje	Program pod nazwą „Aktywny Junior”	Ferie zimowe na stoku w Bałtowie	Spływy kajakowe	Zdrowy kręgosłup – Połaniec 2020
2	Lato w mieście – wodne atrakcje	Wakacyjne treningi z piłką nożną – „Aktywny Junior”		II Bieg Uniwersału Połanieckiego 2020	Warsztaty JOGA - Połaniec 2020
3	Nauka pływania dla dzieci i młodzieży				
4	Nauka pływania dla dorosłych				
5	Gimnastyka w wodzie dla seniorów				
6	Aqua aerobic				
7	Wieczory saunowe				

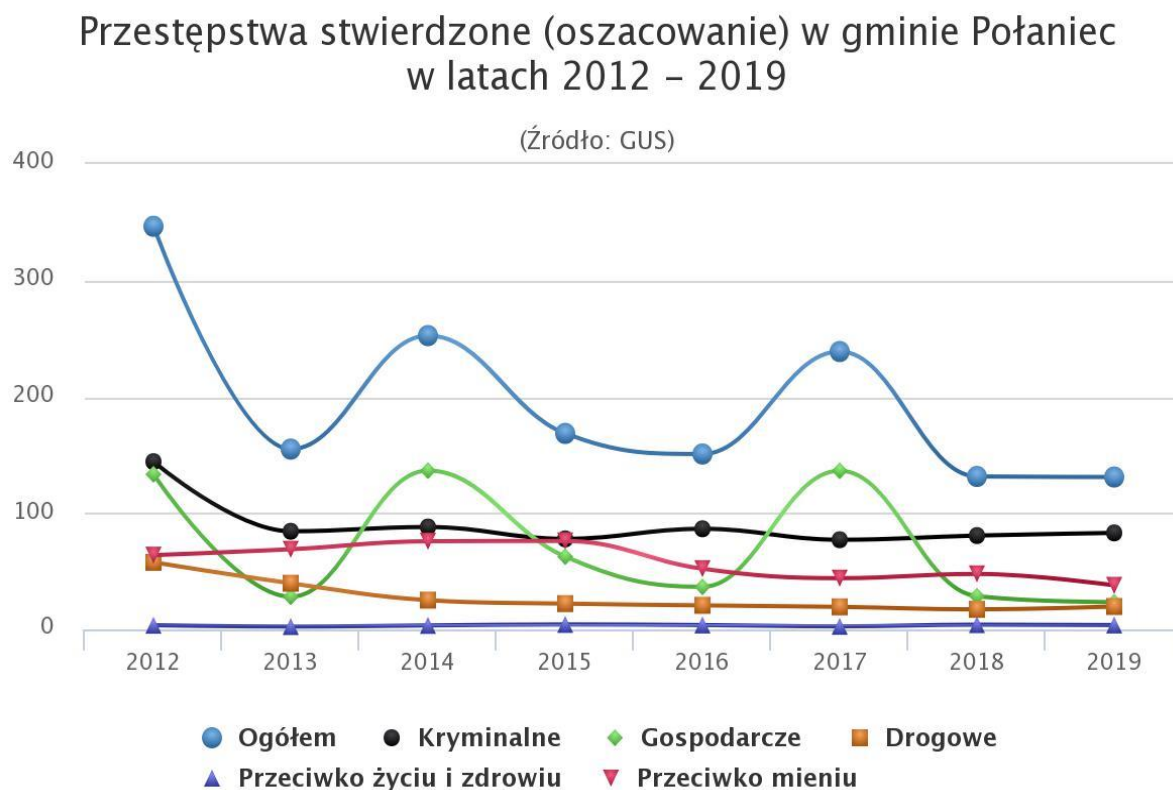
Wykres 5. Ćwiczący w klubach sportowych w gm. Połaniec (2008-2018)

II 9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE – POLICJA I OSP

W 2019 roku w gminie Połaniec stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 131 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 11,10 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Połaniec wynosi 83,20% i jest nieznacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Połaniec najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 7,03 (wykrywalność 81%) oraz przeciwko mieniu - 3,21 (wykrywalność 56%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 1,67 (96%), o charakterze gospodarczym - 1,99 (78%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,32 (100%).

Wykres 6. Przepięstwa stwierdzone w gm. Połaniec (2012-2019)

www.polskawliczbach.pl

II 10. LOKALNY SEKTOR POZARZĄDOWY I CIAŁA DIALOGU OBYWATELSKIEGO

II 10.1 PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) gmina ma obowiązek przyjęcia Rocznej Programu Współpracy Miasta i Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie nadaje trzeciemu sektorowi systemowe miejsce w polskim prawodawstwie wśród innych instytucji społeczeństwa

obywatelskiego, co w konsekwencji ma ogromne znaczenie dla funkcjonowania demokracji w społeczeństwie. W tym też celu ustawa nakłada obowiązek gminy określenia w programie sposobu i form współpracy z trzecim sektorem na każdy rok. Na podstawie Uchwały Nr LVIII/346/10 Rady Miejskiej w Połańcu z 14 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji w październiku 2020 roku przeprowadzono konsultacje projektu programu z organizacjami pozarządowymi w formie ankiety. W następstwie czego opracowano Program, który jest strategią Miasta i Gminy Połaniec w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, których ustawodawca dopuszcza do takiej współpracy, jednocześnie zawierającym priorytetowe zadania, które będą zlecone do realizacji w roku 2021.

W wykonaniu ww. norm ustawowych Rada Miejska w Połańcu mocą uchwały nr XXXV/230/2020 z dnia 26 listopada 2020 r. przyjęła do realizacji postanowienia Roczno Programu Współpracy Miasta i Gminy Połaniec z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2021.

Jest to dokument przedstawiający politykę władz gminy wobec organizacji pozarządowych w zakresie realizowania zadań własnych przy wykorzystaniu potencjału społeczności lokalnej. Celem głównym Programu jest zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Połaniec oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy;
- 2) racjonalne wykorzystanie środków budżetowych gminy;
- 3) otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność w wykonywaniu zadań publicznych;
- 4) integracja organizacji lokalnych obejmujących zakresem działania sferę zadań publicznych;
- 5) wzmocnienie potencjału organizacji oraz rozwój wolontariatu;
- 6) promowanie i wzmocnianie postaw obywatelskich;
- 7) wspieranie inicjatyw lokalnych;
- 8) określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania.

Przedmiotem współpracy Gminy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest realizacja zadań gminy określonych w art. 4 ustawy. Organizacjom pozarządowym w ramach zadań własnych Gminy mogą być powierzone te działania, które nie są realizowane przez jednostki organizacyjne gminy.

Zgodnie z § 8 ww. Roczno Programu za priorytetowe zadania Gminy do realizacji w roku 2021 we współpracy z organizacjami pozarządowymi przyjęto zadania z następujących zakresów:

- upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej i sportu;
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych;
- podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- działalność wydawnicza i inne formy promujące gminę i region
- działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

II 10. 2 MŁODZIEŻOWA RADA MIEJSKA W POŁAŃCU

Na mocy Uchwały Nr XXXIV/226/2016 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 15 grudnia 2016 roku powołano Młodzieżową Radę Miejską w Połańcu. Gremium to ma charakter konsultacyjny i jest reprezentacją młodzieży uczącej się na terenie Miasta i Gminy Połaniec. Kadencja Młodzieżowej Rady Miejskiej w Połańcu trwa 2 lata.

Zgodnie z § 4 ust 1. statutu celem działania Młodzieżowej Rady Miejskiej w Połańcu jest kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich, demokratycznych i patriotycznych poprzez m.in.:

- 1) rozwijanie, wspieranie i upowszechnianie idei samorządności wśród młodzieży;
- 2) promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego;
- 3) upowszechnianie zasad działania samorządu terytorialnego wśród młodzieży;
- 4) inicjowanie, wspieranie i koordynowanie samorządowej działalności młodzieży;
- 5) rozpoznawanie i reprezentowanie interesów młodzieży wobec instytucji publicznych i samorządowych;
- 6) organizację aktywnego uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym;
- 7) integrację i współpracę środowisk młodzieżowych z terenu Miasta i Gminy Połaniec;

8) reprezentowanie młodzieży na uroczystościach związanych z obchodami świąt państwowych.

W skład Młodzieżowej Rady Miejskiej w Połańcu mogą wejść przedstawiciele szkół z obszaru gminy. Przedstawiciele szkoły wybierani są spośród członków społeczności uczniowskiej zgodnie z obowiązującą w szkole ordynacją wyborczą. Za przeprowadzenie wyborów odpowiadają szkolne Samorządy Uczniowskie

II 10. 3. RADA SENIORÓW MIASTA I GMINY POŁANIEC

W celu wspierania i upowszechniania idei samorządowej na mocy uchwały Nr XXXIV/227/2016 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 15 grudnia 2016 roku powołana została Rada Seniorów Miasta i Gminy Połaniec.

Zgodnie z § 4. Statutu celem głównym działania Rady jest tworzenie warunków do wykorzystania potencjału środowiska senioralnego Miasta i Gminy Połaniec poprzez ich reprezentowanie, wzmacnianie, integrowanie i pobudzanie aktywności obywatelskiej.

Cele szczegółowe Rady to:

- 1) reprezentowanie praw osób starszych i ich środowisk wobec władz samorządowych;
- 2) tworzenie pozytywnego wizerunku seniorów;
- 3) włączenie osób starszych w życie publiczno - społeczne gminy;
- 4) zapobieganie i przełamywanie marginalizacji seniorów;
- 5) wspieranie aktywności ludzi starszych;
- 6) profilaktyka i promocja zdrowia seniorów;
- 7) przełamywanie stereotypów na temat seniorów i starości oraz budowanie ich autorytetu;
- 8) rozwój form wypoczynku, edukacji i kultury.

Rada liczy 15 członków, w tym:

- 1) trzech przedstawicieli Burmistrza;
- 2) trzech przedstawicieli Rady Miejskiej;
- 3) dziewięciu przedstawicieli środowisk senioralnych, którzy zostali prawidłowo zgłoszeni i wybrani do Rady zgodnie z postanowieniami Statutu.

Powołanie Rady Seniorów Miasta i Gminy w Połańcu ma na celu kształtowanie poczucia odpowiedzialności obywatelskiej poprzez włączenie do działań samorządowych,

reprezentowanie potrzeb i postaw środowiska seniorów. Rada ma charakter konsultacyjny. Swoje cele realizować będzie poprzez inicjowanie działań dotyczących życia seniorów w szczególności w zakresie edukacji, kultury i rekreacji, zdrowia i opieki.

II 10. 4 LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA - DORZECZE WISŁY

LGD – Dorzecze Wisły działa na terenie 5 gmin: Miasta i Gminy Połaniec, Miasta i Gminy Oleśnica, Miasta i Gminy Osiek oraz gmin Łubnice i Rytwiany. **Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania – Dorzecze Wisły zostało powołane 14 grudnia 2015 roku** na podstawie art. 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1371).

Lokalna Grupa Działania – Dorzecze Wisły jest partnerstwem trójsektorowym, składającym się z przedstawicieli władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców. LGD jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i osób prawnych, w tym jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem województw, działającym na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Obszar działalności LGD Dorzecze Wisły zajmuje około 551 km², w jego skład wchodzi ok. 38 tys. mieszkańców i leży na południowy wschód od stolicy województwa świętokrzyskiego - Kielc. Gminy wchodzące w skład LGD administracyjnie przynależą do dwóch powiatów województwa świętokrzyskiego, powiatu ziemskiego Busko-Zdrój - Gmina Tuczępy oraz powiatu ziemskiego staszowskiego - Miasto i Gmina Połaniec i Osiek, Gmina Łubnice, Oleśnica i Rytwiany.

W myśl § 6 swojego Statutu LGD działając na rzecz rozwoju obszarów wiejskich uwzględnia ochronę środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, rozwój i popularyzację turystyki oraz infrastruktury turystycznej, sportu i produkcji wyrobów regionalnych, wzbogacanie i promocję ofert turystycznych, krajoznawczych, sportowych i kulturalnych, a także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz pobudzanie aktywności społecznej.

W § 7 Statutu określono obszernie, jakie są cele działalności LGD:

1. opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) i przystąpienie do konkursu na jej realizację, ogłoszonego przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, opracowanie procedur i kryteriów wyboru operacji;

2. upowszechnienie informacji o warunkach i zasadach udzielania pomocy na realizację operacji przedkładanych przez wnioskodawcę, kryteriach wyboru operacji oraz sposobie naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach realizacji LSR;
 3. organizowanie naborów wniosków o przyznanie pomocy i sprawdzanie zgodności operacji z założeniami LSR;
 4. prowadzenie bezpłatnego doradztwa dla mieszkańców w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność operacji realizujących cele LSR;
 5. dokonywanie wyboru operacji do finansowania z puli środków przyznawanych LGD na realizację LSR i ustalanie kwot wsparcia;
 6. przyczynianie się do powstania nowych miejsc pracy na obszarze objętym LSR poprzez promocję zatrudnienia i aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy;
 7. działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
-
8. podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, w tym osób bezrobotnych i grup defaworyzowanych oraz jej czynny udział w opracowaniu i realizacji LSR; animowanie działań społeczności lokalnej i rozwijanie jej zdolności do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania jej zdolności zarządzania projektami;
 9. współpracę i wymianę doświadczeń z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie objętym celem LGD na poziomie krajowym i międzynarodowym;
 10. prowadzenie innych działań przewidzianych dla LGD określonych w prawie polskim i prawie Unii Europejskiej;
 11. organizowanie i finansowanie:
 - a) przedsięwzięć o charakterze informacyjnym lub szkoleniowym, w tym seminariów, szkoleń, konferencji i konkursów,
 - b) imprez kulturalnych, takich jak festiwale, targi, pokazy i wystawy, służących zwłaszcza promocji regionu i jego tożsamości kulturowej,
 - c) działalności propagandowej, promocyjnej, informacyjnej i poligraficznej, w tym:
 - opracowywanie i druk broszur, folderów, plakatów,
 - opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych,
 - tworzenie stron internetowych,

- przygotowywanie i rozpowszechnianie innych materiałów o charakterze reklamowym lub promocyjnym;
12. prowadzenie badań dotyczących obszaru objętego LSR, monitorowanie wdrażania LSR i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzenie innych działań ewaluacyjnych związanych z LSR;
 13. organizowanie szkoleń dla pracowników, członków Rady, Zarządu oraz członków powołanych przez LGD do grup roboczych biorących udział we wdrażaniu LSR;
 14. identyfikację nowych, innowacyjnych kierunków rozwoju obszaru LSR;
 15. działania na rzecz zachowania dziedzictwa lokalnego (kulturowego i naturalnego) na obszarze działania LGD, m.in. poprzez budowanie i wzmacnianie więzi kulturowych regionu oraz rozwój produktów lokalnych;
 16. upowszechnianie turystyki, kultury fizycznej i sportu powszechnego;
 17. działalność na rzecz ekologii oraz ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
 18. działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami;
 19. promocja Rzeczypospolitej Polskiej za granicą.

II 11. SENIORZY

W Gminie są podejmowane działania na rzecz poprawy sytuacji najstarszych mieszkańców miasta i gminy Połaniec.

W styczniu 2018 r. na poddaszu Środowiskowego Domu Samopomocy w Połańcu rozpoczął swą działalność gminny Klub Seniora. Dedykowany jest dla wszystkich seniorów po 60 roku życia, którzy mieszkają na terenie Miasta i Gminy Połaniec. Uczestnicy mogą skorzystać ze wspaniałego wyposażenia, aby móc miło, przyjemnie i ciekawie spędzić swój czas wolny. W Klubie Seniora znajduje się sala klubowa, sala doświadczenia świata, pokój Seniora oraz pokój wypoczynkowy.

Organizatorem programu „Karta Seniora Miasta i Gminy Połaniec” jest Miasto i Gmina Połaniec. Program przeznaczony jest dla seniorów, którzy dzięki posiadaniu Karty Seniora, będą mogli korzystać z ulg i preferencji przygotowanych przez partnerów programu.

Karta Seniora Miasta i Gminy Połaniec wydawana jest w celu zwiększenia aktywności społecznej i sprawności grupy mieszkańców poprzez zwiększenie dostępu do usług publicznych, dóbr kultury, imprez sportowych, rekreacyjnych, wydarzeń społecznych i edukacyjnych, kształtowanie pozytywnego wizerunku dzięki wprowadzeniu, koordynacji i promocji systemu ulg dla seniorów stosowanych przez:

- Samorządowe instytucje sportu, kultury i rekreacji oraz edukacji Miasta i Gminy Połaniec bez względu na formę prawną;
- Inne jednostki i instytucje publiczne;
- Przedsiębiorców.

Uczestnikiem programu „Karta Seniora Miasta i Gminy Połaniec”, może być osoba, która ukończyła 60. rok życia i posiada miejsce stałego zamieszkania na terenie Miasta i Gminy Połaniec, a także posiada pełną zdolność do czynności prawnych. Karta Seniora wydawana jest w celu potwierdzenia uprawnień do korzystania z systemu ulg, zniżek i ofert dla osób od 60. roku życia. Aktualizowany na bieżąco katalog podmiotów, uczestniczących w programie Karta Seniora znajduje się na stronie internetowej portal.polaniec.eu w zakładce Karta Seniora.

II 12. POMOC SPOŁECZNA

II 12. 1 DZIAŁANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W POŁAŃCU

Zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej wykonuje w gminie Połaniec **Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu, który został utworzony na mocy uchwały Nr XII/44/90 Miejsko-Gminnej Rady Narodowej w Połańcu z dnia 28 lutego 1990 r., a obecnie działa na podstawie statutu nadanego przez Radę Miejską w Połańcu uchwałą Nr LXIII/408/2018 z dnia 29 czerwca 2018 r.**

Dane liczbowe przedstawione w niniejszym rozdziale pochodzą z Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu.

Na przestrzeni lat 2015-2020 widać wyraźną i stałą tendencję do spadku liczby mieszkańców miasta i gminy Połaniec korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji.

Tabela 2. Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej na podstawie wydanej decyzji

	Liczba świadczeniobiorców					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina Połaniec	948	898	870	695	656	550
Powiat staszowski	551	518	485	435	413	374
Województwo świętokrzyskie	740	654	590	640	496	447

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat wśród beneficjentów pomocy społecznej zdecydowanie dominują osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pieniężnych.

Tabela 3. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej ze względu na rodzaj świadczenia

	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
Świadczenia niepieniężne	380	331	272	276	211
Świadczenia pieniężne	609	622	498	470	412
	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Świadczenia niepieniężne	249	228	186	202	161
Świadczenia pieniężne	592	611	489	461	408

Zdecydowanie przeważającym powodem, dla którego udzielano pomocy społecznej rodzinom w gminie Połaniec w 2020 roku jest długotrwała lub ciężka choroba. W dalszej kolejności były to niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i problemy w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz bezrobocie.

Tabela 4. Powody udzielania pomocy społecznej dla rodzin w 2020 r.

Powody udzielania pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem
Długotrwała lub ciężka choroba	371
Niepełnosprawność	192
Bezradność op.-wych. i problemy w prowadzeniu gosp. domowego ogółem	163
Bezrobocie	124
Ubóstwo	107
Alkoholizm	43
Bezradność op.-wych. i problemy w prowadzeniu gosp. domowego ogółem (w tym rodziny niepełne)	37
Potrzeba ochrony macierzyństwa	30
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym ochrona wielodzietności	25
Bezradność op.-wych. i problemy w prowadzeniu gosp. domowego ogółem (w tym rodziny wielodzietne)	18
Przemoc w rodzinie	7
Bezdomność	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	4

W latach 2016-2020 systematycznie obniża się wskaźnik deprivacji lokalnej. W 2016 r. wynosił 7,52%, w 2017 r. wynosił 7,31%, w 2018 r. wynosił 5,85%, w 2019 r. wynosił 5,55%, a w 2020 r. wyniósł 4,70%.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych malała w latach 2016-2018 (2016 – 49, 2017 – 48, 2018-47), aby wzrosnąć w 2019 do 72 osób, a w 2020 wynieść 65.

Wyraźną tendencję malejącą widać za to w przypadku liczby beneficjentów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2016 i 2017 r. liczba ta wyniosła 13, w 2018 i 2019 utrzymywała się na stałym poziomie 11 osób, aby w 2020 r. wynieść 9 osób.

W 2016 r. żadna z rodzin zamieszkujących gminę Połaniec nie korzystała z **poradnictwa specjalistycznego**. W 2017 r. już 4 rodziny korzystały z takich usług, w 2018 – 27 rodzin, w 2019 – 35, a w 2020 r. 21 rodzin.

Wskaźnik pracy socjalnej w gminie Połaniec stale i znacząco rośnie. Wskaźnik ten jest obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100.

Wskaźnik pracy socjalnej w 2016 r. wyniósł 29,92%, w 2017 r. wyniósł 64,55%, w 2018 r. wyniósł 83,33%, w 2019 r. wyniósł 92,54, a w 2020 r. aż 99,34%.

Począwszy od 2016 r. do 2020 r. liczba zatrudnionych w gminie asystentów rodziny nie zmienia się i wynosi dwie osoby. Wyjątkiem był tylko rok 2019, w którym zatrudnionych było trzech asystentów rodziny. Tendencję wzrostową wykazuje natomiast liczba rodzin objętych opieką asystentów rodziny. W roku 2016 – było to 18 rodzin, w latach 2017 i 2018 po 19 rodzin, w roku 2019 – 23 rodziny, a w roku 2020 ze wsparcia asystenta rodziny korzystało 20 rodzin.

W 2018 r. średnia **liczba rodzin korzystająca ze świadczenia wychowawczego** wyniosła 898, a w 2019 roku – 1 333, a w roku 2020 – już 1 399.

Wyraźnie i w szybkim tempie maleje średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. W 2016 r. było to 456 rodzin, w 2017 – 398 rodzin, w 2018 – 322 rodziny, w 2019 – 284, a w 2020 roku – 230 rodzin.

Równie wyraźnie zmniejsza się na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego. W 2016 r. było to 67 osób, w 2017 – 65 osób, w 2018 - 55 osób, w 2019 – 51 osób, a w 2020 - 47 osób. **Zmniejsza się również liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego.** W 2016 r. były to 43 rodziny, w 2017 – 39 rodzin, w 2018 - 31 rodzin, w 2019 – 29 rodzin, a w 2020 - 26 rodzin.

Z powyższymi danymi korespondują **liczby kwot świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.** Środki te z roku na rok zmniejszają się: w 2016 wynosiły 334 945 zł., w 2017 r. – 328 260 zł., w 2018 r. – 269 470 zł., w 2019 r. – 259 790 zł., a w 2020 – 245 657 zł.

Zasiłek celowy w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” został przyznany w 2019 roku 202 osobom, a w 2020 roku 188 osobom. Łączna kwota świadczeń przeznaczonych tytułem niniejszego zasiłku wyniosła w 2019 r. 296 548 zł., a w 2020 roku wzrosła do 328 289 zł.

II 12. 2. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W POŁAŃCU

Środowiskowy Dom Samopomocy w Połańcu powołano na mocy uchwały nr XVI/102/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. Rady Miejskiej w Połańcu.

Środowiskowe domy samopomocy służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowania w środowisku. Są przeznaczone dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. To placówki okresowego dziennego lub całodobowego pobytu, w którym osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą otrzymać częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz posiłek.

Rys. 5. Oferta działalności ŚDS w Połańcu

OFERTA DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W POŁAŃCU

ŚDS funkcjonuje od 17 grudnia 2015 r. Wszyscy uczestnicy zajęć mieszkają na terenie Miasta i Gminy Połaniec. Prowadzenie ŚDS jest zadaniem zleconym gminie przez administrację rządową w ramach pomocy społecznej. Obecnie korzysta z niego ok. 60 osób. Jest to ośrodek wsparcia dziennego. ŚDS świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Działa on od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Placówka świadczy także usługi w soboty, co jest nowością na skalę województwa, rzadkością w Polsce.

Podstawą przyjęcia podopiecznych do ŚDS jest decyzja administracyjna wydana przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Głównymi celami założonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy jest integracja społeczna, rozwój zainteresowań, zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom, umożliwienie przerwy i rekreacji, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, zapewnienie wsparcia i pomocy podopiecznym.

źródło: http://portal.polaniec.eu/userfiles/a./aaaa/1_sds.png

II 12. 3. WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W POŁAŃCU

Warsztaty zostały utworzone z dniem 1 stycznia 2000 r. Budynek mieści się w Połańcu przy ulicy Lipowej 20. Przedmiotem działalności WTZ jest sprawowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, która zmierza do ogólnego rozwoju oraz poprawy sprawności niepełnosprawnych do możliwie niezależnego, samodzielnego, aktywnego życia w społeczeństwie.

Do WTZ uczęszcza ok. 60 osób z terenu powiatu staszowskiego oraz buskiego. Uczestnikami warsztatu są osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W Warsztatach Terapii Zajęciowej realizowane są indywidualne programy rehabilitacyjne w następujących pracowniach:

- Multimedialno – rekreacyjnej,
- Codziennych czynności,
- Pedagogiczno – społecznej,
- Rękodzielniczej,
- Rytmiczno – sportowej,
- Ogrodniczo – artystycznej,
- Plastyczno – dekoratorskiej,
- Stolarsko – technicznej,
- Psychologii i wsparcia,
- Rehabilitacyjnej.

II 13. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE

Używanie alkoholu lub narkotyków nierzadko prowadzą do powstania szkód zdrowotnych, jak również w życiu społecznym, rodzinnym i zawodowym jednostek. Wśród najczęstszych następstw nałogu alkoholowego lub narkotycznego należy wymienić: przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo i jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym władze powinny podejmować wieloaspektowe i długofalowe działania ukierunkowane na ograniczanie

i wyeliminowanie popytu oraz podaży szkodliwych substancji psychoaktywnych. Działania realizowane w celu redukcji szkód obejmują wszystkie grupy społeczne i powinny tworzyć usystematyzowany proces działań profilaktyczno-terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmuje edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży najczęściej w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Gminy realizują zadania z zakresu ochrony zdrowia na podstawie art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania w zakresie przeciwdziałania nałogowi alkoholizmu są wykonywane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w tym w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast zadania gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- zapewnienie leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

II 13. 1 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2021 ROK

Rada Miejska w Połańcu podjęła uchwałę nr XXXV/229/2020 z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.) oraz z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.)

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją i rozwinięciem działań zainicjowanych w latach ubiegłych. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków. W tym obszarze działań Gmina Miejsko - Wiejska Połaniec należy do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących (certyfikat PARPA od 2007 r.).

Cele strategiczne programu to:

- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz doskonalenie metod i zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
- Ograniczenie rozmiarów negatywnych skutków o charakterze rodzinnym, społecznym i zdrowotnym związanych z nadużywaniem alkoholu i uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.

Cele szczegółowe programu to:

- Ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz doznawania lub stosowania przemocy.
- Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami.
- Wdrażanie programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

- Poszerzenie i urozmaicenie działań profilaktycznym adresowanych do mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec.
- Ograniczenie przypadków naruszeń prawa w zakresie sprzedaży alkoholu.

II 13.2. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Połańcu działa w oparciu o art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w oparciu o własny regulamin pracy. Zgodnie z art. o art. 4¹ ust. 4 ustawy w skład Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Połańcu należy w szczególności:

- a) inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
- c) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, zgodnie z art. 12 ust 1 ust 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
- d) dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

II 13.3. PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY W POŁAŃCU

Punkt Konsultacyjno – Informacyjny w Połańcu świadczy pomoc na rzecz osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie i stosujących przemoc.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- Udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy,
- Motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
- Wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia,
- Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
- Udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia,
- Inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny,
- Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

II 13. 4. HOSTEL DLA UZALEŻNIONYCH „WSPÓLNOTA”

Hostel dla uzależnionych od alkoholu w Połańcu jest oddziałem Ośrodka Rehabilitacyjnego dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „San Damiano” w Chęcinach. Misją Hostelu „Wspólnota” jest wsparcie osób dorosłych uzależnionych od alkoholu w powrocie do samodzielnego trzeźwego życia.

Ośrodek w Chęcinach i Hostel w Połańcu są prowadzone w ramach działalności leczniczej przez Klasztor Podwyższenia Krzyża Świętego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Franciszkanów).

Program rehabilitacyjny skierowany do dorosłych pacjentów, którzy zakończyli podstawową terapię (posiadają podstawową wiedzę dotyczącą siebie i własnej choroby)

oraz stwierdzono, że nie jest wymagane podjęcie terapii w warunkach oddziału zamkniętego. Hostel ma charakter leczenia poza szpitalnego. Hostel „Wspólnota” przez różne formy prowadzonej terapii umożliwia pacjentom utrwalenie motywacji do trzeźwego życia oraz powrót do środowiska (ukończenie szkoleń, poszukanie pracy i przyszłego miejsca zamieszkania).

Maksymalna liczba przewidzianych miejsc dla podopiecznych wynosi 11, a czas pobytu - do 6 miesięcy.

Podczas pobytu osoba samodzielnie planuje dzień i uczy się samoobsługi oraz samodzielności dotyczącej utrzymania siebie: robienia zakupów, gotowania, sprzątanania, prania, zarządzania posiadanymi finansami, poszukiwania i podejmowania pracy zarobkowej. W czasie pobytu pacjenci mają możliwość utrwalić wiedzę i umiejętności nabyte podczas terapii podstawowej oraz podjąć pogłębionej terapii – związanej z problemami osobistymi.

W hostelu są zapewnione pokoje mieszkalne 1-2 osobowe, siłownia, toalety, aneks kuchenny, pralnia, ogród, sala telewizyjna i saloniki kominkowe, gabinety terapii indywidualnej i grupowej, sala multimedialna i komputerowa z dostępem do Internetu.

W skład terapii prowadzonej w Hostelu „Wspólnota” wchodzi:

- Elementy społeczności terapeutycznej
- Terapia indywidualna i grupowa
- Zajęcia edukacyjne i warsztaty dotyczące rozwoju osobistego
- Rozwój duchowy: zajęcia z duchowości, biblioterapia (grupa biblijna, dyskusyjny klub filmowy)
- rekolekcje, pielgrzymki trzeźwościowe oraz spotkania dla rodzin pacjentów

II 14. WSPIERANIE RODZINY

Rodzina i dziecko są chronione w ustawodawstwie polskim. Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówi, że „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”. Do szczególnej pomocy ze strony państwa mają prawo rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza rodziny wielodzietne i niepełne.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Stanowi pierwsze naturalne i podstawowe środowisko

wychowawcze, z jakim styka się dziecko. Rodzina jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Oddziaływanie wychowawcze rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Zdrowa rodzina, wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może jednak zagrażać szereg różnych czynników. Znaczący wpływ mają zjawiska patologiczne, bowiem ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która potrzebuje pomocy z zewnątrz, ponieważ sama często nie potrafi rozwiązywać swoich problemów, w celu wyjścia z sytuacji kryzysowych oraz sprostać swoim obowiązkom względem dzieci. Do zjawisk patologicznych, prowadzących do niewydolności opiekuńczo-wychowawczej, zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przestępczość i przemoc w rodzinie. Ich występowanie często powiązane jest z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie. Powyższe problemy są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występujące w rodzinie trudności są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin.

II 14. 1 GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY MIASTA I GMINY POŁANIEC NA LATA 2019-2021

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka i zagrożonych patologią czy wykluczeniem społecznym. Niemniej jednak oddziaływaniami i wsparciem objęte zostaną także te rodziny, które na skutek sytuacji życiowych i kryzysowych zmuszone zostały do korzystania z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rada Miejska w Połańcu na mocy uchwały nr YII/38/2019 z dnia 11 lutego 2019 r. przyjęła do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Połaniec na lata 2019-2021.

Cel główny: Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo- wychowawczych.

Cel szczegółowy 1.: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

Cel szczegółowy 2.: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących problemów.

Program głównie kierowany jest do:

- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia oraz inne negatywne zjawiska,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- rodzin wielodzietnych,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- małoletnich matek,
- rodzin niepełnych,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-5 lat,
- rodzin zmagających się z trudnościami wychowania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin naturalnych, w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

II 14. 2. GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE POŁANIEC NA LATA 2019-2023

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, rolę

wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

W myśl art. 2 ust.2 ustawy o z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) zwanej dalej ustawą, „przemoc w rodzinie” to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **Rada Miejska w Połańcu podjęła uchwałę nr VII/39/2019 z dnia 11 lutego 2019 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Połaniec na lata 2019-2023.**

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie. Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Potrzeba opracowania takiego dokumentu wynika nie tylko z przesłanek formalnych, ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społeczny na terenie Miasta

Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie oraz tworzenie warunków zapewniających rodzinie i jej członkom bezpieczeństwo, prawo do zachowania i poszanowania godności i dóbr osobistych oraz rozwój i funkcjonowanie w rodzinie wolnej od przemocy i agresji domowej.

Cele szczegółowe:

- wzrost oddziaływań profilaktycznych i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi.

II 14. 3. PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Jednym z miarodajnych narzędzi badawczych w przypadku zjawiska przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskie Karty”. Zgodnie z art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ww. procedura „obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie” natomiast jej wszczęcie zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” przez przedstawiciela jednego z ww. podmiotów – w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Jak wynika z art. 9d ust. 4 ww. ustawy procedura „Niebieskie Karty” wszczynana jest „w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie” a zgodnie z art. 9d ust. 1 wskazanego aktu podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w ramach procedury „Niebieskie Karty” nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

W porównaniu do lat ubiegłych zaobserwowano w gminie Połaniec wzrost zjawiska przemocy w rodzinie – w 2019 r. wpłynęło 26 Niebieskich Kart, a w 2020 r. już niemal o połowę więcej, bo 44, z czego 2 wpłynęły w czasie trwającej już procedury, a 1 została przesłana do Sądu Rejonowego w Staszowie.

II 14. 4. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I INNE PODMIOTY WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW Z PROBLEMEM PRZEMOCY W RODZINIE

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy w celu udzielenia pomocy osobie lub rodzinie doświadczającej przemocy. Zespół Interdyscyplinarny w Połańcu działa w oparciu o przepisy:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Uchwały NR XIX/101/2019 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Połańcu oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
- Zarządzenia Nr 70/2020 Burmistrza Miasta i Gminy Połaniec z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie: powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w celu realizacji postanowień Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest:

- diagnozowanie problemu przemocy rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku poprzez pracę środowiskową,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, edukacja publiczna,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2020 roku Zespół Interdyscyplinarny w Połańcu monitorował sytuację w 54 rodzinach, w których łącznie wychowywało się 47 dzieci. W roku 2020 wpłynęły 44 Niebieskie Karty, z czego 2 wpłynęły w czasie trwającej już procedury, 1 została przesłana do Sądu Rejonowego w Staszowie, nie była więc prowadzona procedura Niebieskiej Karty. Zatem, podumowując, Zespół Interdyscyplinarny monitorował sytuację w 41 rodzinach, w których założono Niebieską Kartę w 2020 r. i 13 rodzinach, w których Niebieska Karta założona była w 2019 r.

Od stycznia do grudnia 2020 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 44 Niebieskie Karty. W 41 przypadkach zostały sporządzone przez Komisariat Policji w Połańcu, 1- KP Ozimek, 1- KP Staszów, 1-KP Krosno.

W 2020 roku Zespół Interdyscyplinarny w Połańcu zebrał się na 5 spotkaniach, a powołano 126 grup roboczych.

Oprócz Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Połaniec następujące instytucje i inne podmioty współtworzą system pomocy dla ofiar przemocy domowej:

- **Policja** - tel. 997 lub 112
- **Pogotowie Ratunkowe** - tel.- 999
- **Prokuratura**, 28 – 200 Staszów, ul. Wschodnia 13, tel. 15 864 23 88
- **Ośrodek Pomocy Społecznej**, 28 – 230 Połaniec, ul. Ruszczańska 27, tel. 15 865 04 20
- **Urząd Miasta i Gminy w Połańcu**, 28 – 230 Połaniec, ul. Ruszczańska 27, tel. 15 865 03 05 wew. 420 lub 15 865 01 15
- **Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych „Wspólnota”**, 28 – 230 Połaniec, ul. 11 Listopada 15, tel. 15 865 07 38, kom. 784 583 558
- **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**, Kielce, ul. 1-go Maja 196, tel. 41 368 18 67, tel. 41 362 89 73. W soboty, niedziele, święta (całodobowo) specjaliści dyżurują pod nr: 195 13, 41 366 10
- **Świętokrzyskie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przepęstw**, Kielce, ul. Mickiewicza 9, tel. 41 349 32 51 (pon. - pt. : 14.00 - 18.00)
- **Schronisko dla Kobiet Ofiar Przemocy**, Kielce, ul. Olkuska 18, tel. 41 345 90 66
- **Schronisko dla Kobiet i Punkt Interwencji Kryzysowej**, Kielce, ul. Urzędnicza 7b, tel. 41 366 48 47 (całodobowy)
- **Telefon zaufania Urzędu Miasta w Kielcach** - „Przemoc w rodzinie - zareaguj!” tel. 95-13 (anonimowy, bezpłatny, całodobowy)
- **Telefon zaufania w sprawach rodzinnych** tel. 41 368 18 74 (pon. - pt. 08.00 - 18.00)
- **Telefon zaufania dla dzieci**, tel. 22 696 55 50
- **Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie - Niebieska Linia**, tel. 0801 120 002.

III WNIOSKI Z DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W UJĘCIU BADAŃ ANKIETOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY POŁANIEC

III 1. GRUPA BADANA, CEL I METODOLOGIA BADAŃ

W 2020 roku w Gminie Połaniec przeprowadzono badania ankietowe, mające na celu zidentyfikowanie występowania i skali podstawowych problemów społecznych w środowisku mieszkańców.

W badaniach ankietowych udzieliło odpowiedzi łącznie 752 respondentów z miasta i gminy Połaniec, w tym:

- dorośli mieszkańcy – **100 osób**, (średnia wieku respondentów wyniosła 41 lat),
- sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu – **20 osób**, (średnia wieku przebadanych sprzedawców wyniosła 40 lat),
- dzieci i młodzież z klas 4-8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych – **632 osoby**.

Tabela 5. Liczebność grup badanych uczniów

Liczebność grup badanych uczniów	
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 4-6 (SP 4-6)	287
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 7-8 (SP 7-8)	217
Szkoły Ponadpodstawowe (SPP)	128
RAZEM	632

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, czy wszystkie pytania zostaną wypełnione.

Celem badania **dorosłych mieszkańców** była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym
- problemy bezrobocia i lokalnego rynku pracy;
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze;
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu;
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych;
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

Podstawowym celem badań przeprowadzonych w **środowisku uczniów** była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych:

- alkoholu,
- narkotyków,
- dopalaczy.

Badania przeprowadzone **wśród sprzedawców napojów alkoholowych** miały na celu poznanie postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem następujących zagadnień:

- sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym,
- spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- nieprzyjemne sytuacje zainicjowanych przez osoby spożywające alkohol.

III 2. WNIOSKI Z BADAŃ DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w Gminie Połaniec można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające uwagi ze strony władz samorządowych.

- Za **najważniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali zanieczyszczenie powietrza oraz wody**. Warto wspierać różnego rodzaju akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy z ograniczania niskiej emisji i poszukujące rozwiązań w tym zakresie np. informujące mieszkańców o dofinansowaniach wymiany kotłów na węgiel na nowe ekologiczne źródła energii oraz uświadamiające jak spalanie w kotłach paliwa złej jakości oraz śmieci wpływa na zdrowie społeczeństwa. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne. Można zorganizować również warsztaty ekologiczne dla społeczeństwa w ramach np. pikniku ekologicznego.
- W opinii badanych **przyczyną bezrobocia w regionie** jest przede wszystkim niedostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy, niska przedsiębiorczość osób poszukujących pracy, bierna postawa osób poszukujących pracy oraz nieatrakcyjna stawka minimalna.
- Dorosłe pokolenie Gminy Połaniec deklaruje **spożywanie alkoholu częściej niż okazjonalnie i są to duże ilości (3-4, 5-6 porcje)**. Dodatkowo do najczęściej wskazywanych okazji i motywów sięgania po alkohol mieszkańcy wskazują radzenie sobie z przeżywanymi emocjami, a odpowiedzi badanych na pytanie związane z oceną poziomu występowania w lokalnej społeczności uzależnienia od alkoholu wskazuje, że takie zjawisko w lokalnej społeczności jest częste.
- **Postawy mieszkańców gminy wobec spożywania napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży oraz przez kierowców samochodów świadczą o konieczności edukacji na temat negatywnego wpływu w tym zakresie na zdrowie i bezpieczeństwo.**
- **Mieszkańcy deklarują, że nigdy nie dają spróbować alkoholu swoim dzieciom (90%), w przypadku posiadania informacji, że jego dziecko spożywa alkohol 81% respondentów deklaruje aktywną postawę, polegającą na wyciągnięciu konsekwencji oraz rozmowie z dzieckiem. Jednakże mieszkańcy uważają, że osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.**

- Wyniki wskazują, że w Gminie Połaniec **problem zażywania substancji psychoaktywnych występuje - 49% zna osoby, które przyjmują substancje odurzające.** Do najczęściej stosowanych zaliczyć można marihuanę – 44%, amfetaminę oraz dopalacze. Część badanych mieszkańców odpowiedziało, że mają w swoim otoczeniu osoby uzależnione od leków (21%).

- Wyniki badań dotyczących przemocy pokazują, że **12% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają tego zjawiska, a 37% ocenia zjawisko przemocy w rodzinie jak bardzo i raczej częste. Prawie co ósmy ankietowany doświadczył przemocy od członka swojej rodziny.** Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiała się przemoc psychiczna – 12%. Zdaniem mieszkańców Gminy Połaniec przyczyn agresji wobec członków rodziny należy poszukiwać m.in. braku pracy oraz złej sytuacji materialnej. Tylko 29% zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak mężczyzna.

- **Spoleczność Gminy Połaniec prezentuje pozytywne poglądy w tematyce wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.** 98% respondentów nie uważa, że dziecko powinno bać się rodziców, a 98% badanych uważa, że prawidłowe wychowanie nie wiąże się dawaniami klapsów. Dodatkowo 96% badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości.

III 3. WNIOSKI Z BADAŃ SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

- **Nie wszyscy sprzedawcy wydają się ulegać najpopularniejszym mitom dotyczącym spożywania alkoholu.** 45% badanych uważa, bowiem, że alkohol jest lub raczej jest tak samo groźny niezależnie od tego, czy pochodzi z piwa czy z wódki.

Wszyscy badani wiedzą także, że prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest niebezpieczne/raczej niebezpieczne oraz że picie alkoholu w czasie ciąży, nawet w małych dawkach, może być szkodliwe. Jednakże dla 30% ankietowanych alkohol jest dobrym rozwiązaniem codziennych problemów.

- 80% badanych sprzedawców uważa, że młodzi ludzie mają problem z zakupieniem alkoholu na terenie Gminy Połaniec, a 95% jest zdanie że dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany.

- Ankieta wykazała, że **próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie w niektórych punktach zdarzają się kilka razy w tygodniu, a nawet codziennie, jednakże sprzedawcy definitywnie odpowiadają, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie która jest nieletnia.** Należy przyjąć, że sprzedawcy napojów alkoholowych w Gminie Połaniec wykazują się wystarczającą czujnością i asertywnością podczas sprzedaży alkoholu oraz wiedzą, także i prawną, z zakresu konsekwencji wynikających ze sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż.

- Sprzedawcy oceniają **kontrolę sprzedaży napojów alkoholowych, jako bardzo dobrą i raczej dobrą (80%).**

III 4. WNIOSKI Z BADAŃ UCZNIÓW

- **Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi.** Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów jest spożywanie napojów alkoholowych oraz palenie papierosów. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 2% SP 4-6, 15% SP 7-8 oraz 43% PONADSP. Inicjację alkoholową ma za sobą 7% uczniów klas 4-6, 27% klas 7-8 oraz 60% najstarszej młodzieży. Jako okoliczności uczniowie wskazują przede wszystkim spotkania z rodziną oraz ze znajomymi, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby. Alkohol to substancja, do której dostęp dla uczniów, w porównaniu do narkotyków czy dopalaczy, jest zdecydowanie łatwiejszy. Jego spożywanie jest też powszechnie tolerowane, traktowane, jako element tradycji czy kultury, a wręcz nieodłączny element wielu życiowych wydarzeń — niestety często osoby dorosłe nie widzą problemu w tym, że akceptują włączanie w ten „zwyczaj” osób niepełnoletnich.

- W związku z tym **warto organizować kampanie informacyjne czy specjalne wydarzenia o charakterze profilaktycznym, prowadzone przez specjalistów, skierowane do ogółu**

mieszkańców, podczas których będą mieli oni okazję zapoznać się ze specyfiką problemów i sposobami ich przeciwdziałania. Jeśli uczniowie nie otrzymują informacji od osób dorosłych, że tego typu zachowania nie powinny być akceptowane, mogą zacząć z biegiem czasu włączać je, mniej lub bardziej świadomie, w repertuar własnych zachowań. Niebagatelna rola w przeciwdziałaniu tego typu sytuacjom przypada szkołom i nauczycielom mających kontakt z rodzicami, ale także władzom samorządowym, które mogą postarać się włączać w lokalne programy przeciwdziałania problemom uzależnień oddziaływania skierowane na edukację i promocję zachowań pożądaných u rodziców oraz pozostałych mieszkańców miasta. Grupa rówieśnicza stanowi nieodłączny element prawidłowego rozwoju społecznego nastolatków, dzięki której nabywają umiejętności komunikacyjnych, empatii, pracy w grupie itp. Ważne przy tym, by środowisko szkolne, rodzinne itd. umożliwiała młodym ludziom spędzanie wolnego czasu w sposób, który będzie dla nich bardziej atrakcyjny niż np. wspólne picie alkoholu. Warto, więc zadbać o dostępność zajęć sportowych oraz rozwijających inne pasje i hobby oraz organizację różnego rodzaju akcji i wydarzeń, które będą mogły być alternatywą dla spotkań „zakrapianych” alkoholem czy innymi używkami (należy tutaj zaznaczyć, że spotkania ze znajomymi stanowią dla prawie połowy uczniów główny sposób spędzania wolnego czasu). Równie przydatne będzie organizowanie szkolnych warsztatów, podczas których młodzież będzie mogła wspólnie wypracowywać pożądane postawy wobec zagrożeń.

- Młodzi ludzie najczęściej deklarują spożywanie piwa (tutaj warto zaznaczyć, że zauważalna część młodych ludzi jest przekonana o prawdziwości mitu jakoby alkohol w piwie był „słabszy”). **Większość młodych ludzi przyjmuje konstruktywne postawy wobec substancji psychoaktywnych i ma świadomość ich szkodliwości.**

- Wyniki badań wskazują, że **wśród młodych ludzi problem substancji psychoaktywnych, tj. narkotyków i dopalaczy występuje, aczkolwiek nie jest rozpowszechniony** (2% SP 7-8; 9% PONADSP), a wyniki dotyczące nastawienia uczniów wobec brania narkotyków i dopalaczy są dobrze rokujące, ponieważ w większości uczniowie nie zgadzają się lub raczej nie zgadzają się, by było to normalne dla osób w ich wieku. Nie uważają również, że dopalacze są mniej szkodliwe oraz istnieje mniejsze prawdopodobieństwo uzależnienia się. W każdej grupie wiekowej jako powody sięgania po alkohol, papierosy i dopalacze przez ich rówieśników jest chęć zaimponowania innym oraz chwilowa ciekawość.

- **Uczniowie deklarują w większości bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami. Rodzice okazali się grupą osób, do których chętnie zwróciliby się oni po pomoc w razie kłopotów. Jednakże niewielka część uczniów nie chciałaby zwierzyć się rodzicowi, gdyby ktoś im groził lub namawiał do czegoś złego (SP 4-6 – 8%; SP 7-8 – 13%; PONADSP – 25%).** Stosowne byłoby w tym przypadku włączenie w zakres tematyczny szkolnych spotkań z rodzicami tematyki skutecznego reagowania na problemy wychowawcze i sposobów skutecznej komunikacji z dzieckiem. Pozytywne relacje z rodzicami uczniów to niewątpliwie zasób chroniący, który może zostać wykorzystany w planowaniu oddziaływań profilaktycznych poprzez tworzenie sojuszu rodzic—nauczyciel w przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy m.in. poprzez uzupełniającą się edukację dotyczącą zagrożeń, a także kształtowanie konstruktywnych postaw i budowanie sieci wsparcia.

- **Na uwagę zasługuje fakt, że uczniowie dużo rzadziej wskazali w kwestii zaufania nauczycieli. Spadek poziomu zaufania w tym wypadku jest zauważalny dla starszych uczniów. Godne polecenia byłoby zorganizowanie spotkań dla wychowawców ze specjalistami z zakresu profilaktyki, podczas których nauczyciele mogliby zdobyć wiedzę na temat sposobów wzmocnienia relacji zaufania i budowania zasobów chroniących.** Pożądane byłoby zaaranżowanie odpowiednio poprowadzonych godzin wychowawczych z młodzieżą, na których nauczyciel będzie miał okazję pokazać się uczniom nie tylko, jako osoba odpowiedzialna za sprawy organizacyjne i prowadzenie danego przedmiotu, ale także, jako godny zaufania dorosły, który jest otwarty na trudne kwestie osobiste trapiące dzieci i młodzież.

- **Uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej).** Zauważalne jest to w szczególności przy deklaracjach o codziennych doświadczeniach w tym zakresie. Kilka procent z nich nie czuje lub raczej nie czuje się bezpiecznie w swojej szkole i deklaruje, że do szkoły uczęszczają osoby, których się boją, a nieliczni uczniowie czuje się na tyle źle w swojej klasie, że chciałaby ją zmienić. Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemu przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców,

od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

- **Nieliczni uczniowie doświadczali przemocy w rodzinie** (SP 4-6 – 11%; SP 7-8 – 12%; PONADSP – 9%), jednakże generalnie uczniowie czują się w domu bezpiecznie.
- Porównując odpowiedzi uczniów na temat korzystania z komputera, telewizji oraz telefonu, zauważyć można, że wraz z wiekiem zwiększa się ilość czasu spędzanego na korzystaniu z telefonu komórkowego. **Dodatkowo jeżeli zsumować czas korzystania z tych urządzeń w praktyce może to oznaczać, że po przyjściu ze szkoły korzystanie z komputera, telewizji i telefonu jest dla nich jedyną formą spędzania czasu.** Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak, aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po mało oferujących stronach internetowych. Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.
- Wyniki uczniów dotyczące zagrożeń związanych z nowymi technologiami (doświadczenia w zakresie cyberprzemocy) wskazują na **konieczność edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu:** wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych, ale także profilaktyki zachowań agresywnych i nauki polubownego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w przestrzeni wirtualnej.
- **Istnieje niewielka grupa ryzyka uzależnienia od hazardu**, 24% SP 4-6 oraz 38% SP 7-8 i 38% PONADSP ma za sobą doświadczenie gry hazardowej. Należy zadbać o psychoedukację w tym zakresie – ryzyko i możliwe zagrożenia wynikające z tego typu rozrywki.
- **Zdecydowana większość uczniów deklaruje, że uprawia sport poza lekcjami wychowania fizycznego prowadzonymi w szkole, przynajmniej raz na jakiś czas**, a w sposobie spędzania wolnego czasu uczniowie niejednokrotnie wskazali aktywności sportowe takie jak granie w piłkę nożną, ręczną, koszykówkę czy jazdę na rowerze

lub hulajnodze. Stwarzanie młodym ludziom możliwości uczestnictwa w alternatywnych formach aktywności w czasie wolnym może okazać się jedną ze strategii w konstruowaniu działań profilaktycznych. W odniesieniu do takich założeń, skuteczna profilaktyka uzależnień ma na celu uczenie młodych ludzi konstruktywnego radzenia sobie z trudnymi emocjami, nie poprzez używanie narkotyków i alkoholu czy też zachowania agresywne, ale przez kształcenie prozdrowotnych postaw już od najmłodszych lat. Profilaktyka w tym rozumieniu nie bazuje głównie na edukacji na temat szkodliwości używek lecz skupia się na uczeniu umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z przeżywanymi napięciami, będącymi źródłem sięgania po używki.

- Pytania w zakresie samooceny oraz emocji wskazują **konieczność organizacji zajęć profilaktycznych zapobiegających depresji oraz zaburzeniom odżywiania wśród młodych ludzi.**

IV ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest jednym z bardziej popularnych i skutecznych instrumentów analitycznych, które są wykorzystywane we wszystkich dziedzinach planowania strategicznego, w tym w sferze polityki społecznej.

Akronim SWOT pochodzi od czterech angielskich słów, które stanowią cztery elementy tej techniki:

- Strengths (silne strony),
- Weaknesses (słabe strony),
- Opportunities (szanse),
- Threats (zagrożenia).

Analiza SWOT dokonana na potrzeby niniejszej Strategii została oparta na danych pochodzących z analizy dokumentacji stanu zastanego oraz wyników diagnozy problemów społecznych w gminie Połaniec.

Tabela 6. Analiza SWOT – polityka i problemy społeczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykwalifikowana kadra OPS, ➤ połaniecki Obszar Inwestycyjny stwarzający szanse rozwojowe, w tym na podejmowanie kontaktów z podmiotami spoza gminy i efektywną promocję gospodarczą, ➤ doświadczenie w realizacji projektów z obszaru polityki społecznej współfinansowanych ze środków UE, ➤ podejmowanie przez władze gminy działań zapobiegawczych oraz pomocowych w odpowiedzi na potrzeby społeczne mieszkańców, ➤ realizacja celów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata 2015-2020, ➤ wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023, ➤ realizacja Programu Wspierania Rodziny, ➤ realizacja celów zawartych w rocznych Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Akoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Połaniec, ➤ działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Roboczych i Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niewielki ubytek liczby ludności w latach 2002-2019 (liczba mieszkańców zmalała o 2,1%), ➤ starzenie się społeczeństwa, ➤ emigracja młodych ludzi, ➤ niechęć do zakładania rodziny (późne rodzicielstwo, małodziejność), ➤ mała liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów działalności pożytku publicznego, ➤ mała świadomość społeczna nt. potrzeby wolontariatu w instytucjach i organizacjach, ➤ występujące stereotypy blokują korzystanie z usług specjalistów, ➤ symptomy wyuczonej bezradności w środowiskach dotkniętych bezrobociem i zagrożonych wykluczeniem, ➤ niski poziom aktywności beneficjentów pomocy społecznej - brak chęci do podjęcia i utrzymania pracy zarobkowej, ➤ roszczeniowość i niezaradność rodzin korzystających z pomocy społecznej ➤ występowanie problemu przemocy domowej i problemów z nim związanych oraz problemu ubóstwa i uzależnień, ➤ współwystępowanie uzależnienia i przemocy w rodzinie,

<ul style="list-style-type: none"> ➤ działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowego Domu Samopomocy, ➤ działalność Klubów Seniora, ➤ bezpłatne porady prawne dla mieszkańców gminy Połaniec, ➤ dobra baza placówek oświatowych, ➤ funkcjonowanie świetlic wiejskich, ➤ dobrze rozwinięta oferta kulturalno-rekreacyjno – sportowa, ➤ udzielanie wsparcia w formie pracy asystenta rodziny, pozwalające na efektywne budowanie mechanizmów współpracy z rodziną i dzieckiem w środowisku naturalnym, ➤ przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych, ➤ dostępność usług zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych dla osób tego wymagających ➤ wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego – niska przestępczość, ➤ mała liczba osób bezdomnych, ➤ silne poczucie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców, ➤ skuteczne zajmowanie się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym interwencje i pomoc GKRPA dla rodzin, w których dochodzi do przemocy, ➤ prowadzenie w placówkach oświaty działań na temat profilaktyki uzależnień, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ długi czas oczekiwania na leczenie odwykowe, ➤ brak mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie, ➤ zbyt mała liczba mieszkań socjalnych, ➤ wzrastające koszty utrzymania dzieci w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych ➤ zbyt mała liczba rodzin zastępczych zawodowych i rodzin wspierających, ➤ występowanie zjawiska eurosieroctwa, ➤ brak u rodziców umiejętności pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, ➤ występujące bariery architektoniczne, cyfrowe i społeczne, które utrudniają osobom niepełnosprawnym i ze szczególnymi potrzebami pełne zaangażowanie się w życie wspólnoty,
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny tj. placówkami oświatowymi, przychodniami zdrowia, PCPR, Policją, Sądem Rejonowym, kuratorami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, PUP 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozyskiwanie inwestorów i tworzenie nowych miejsc pracy, ➤ rozwój infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się potrzebom społecznym, ➤ rozwój usług opiekuńczych, ➤ rozwój nowych form wsparcia, ➤ szeroko dostępne działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej, ➤ możliwość pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych w celu finansowania działań społecznych, ➤ wyraźna i stała tendencja do spadku liczby mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji, ➤ zmniejszenie migracji ludzi młodych i wykształconych z obszaru gminy; ➤ działalność Młodzieżowej Rady Gminy w Połańcu, ➤ działalność LGD Dorzecze Wisły, ➤ poprawa sytuacji rodzin wielodzietnych, ➤ edukacja rodzin poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, zarządzania budżetem domowym, dostęp do poradnictwa specjalistycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększająca się liczba osób starszych, ➤ wzrost odsetka osób ➤ z niepełnosprawnościami jako konsekwencja procesu starzenia się społeczeństwa, ➤ ograniczenie wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu centralnego na pomoc społeczną, ➤ brak wystarczającej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży w okresie tzw. zdalnej edukacji oraz dorosłych wywołane przez konieczność pracy online/hybrydowej, ➤ choroby cywilizacyjne, ➤ utrzymywanie się bezrobocia, w tym bezrobocia ukrytego (nierejestrowanego), ➤ pasywna i negatywistyczna postawa osób długotrwale bezrobotnych, ➤ uzależnienie od świadczeń z systemu pomocy społecznej, ➤ brak świadomości istnienia problemu i umiejętności poszukiwania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, ➤ konkurencja ze strony innych samorządów w pozyskiwaniu środków

<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania na rzecz stworzenia i promocji marki gminy Połaniec jako miejsca atrakcyjnego do życia, pracy i zakładania podmiotów gospodarczych, ➤ promocja i wsparcie przedsiębiorczości, ➤ wzmacnianie więzi społecznych wśród mieszkańców gminy, ➤ większość młodych ludzi przyjmuje konstruktywne postawy wobec substancji psychoaktywnych i ma świadomość ich szkodliwości. ➤ likwidacja barier w dostępie do usług społecznych, zwłaszcza dla osób starszych, niepełnosprawnych i ze szczególnymi potrzebami, ➤ zwiększanie świadomości społecznej nt. problemów osób niepełnosprawnych, starszych i ze szczególnymi potrzebami, ➤ kampanie medialne na rzecz dziecka i rodziny, ➤ kontynuowanie usług świadczonych przez asystentów rodzin (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczych) ➤ poprawa systemu komunikacji w gminie, ➤ zmniejszenie kosztów zużycia energii w budynkach sektora publicznego; ➤ redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska, ➤ działania na rzecz większego wykorzystania alternatywnych źródeł energii; 	<ul style="list-style-type: none"> finansowych na projekty rewitalizacyjne, modernizacyjne i społeczne, ➤ obarczanie samorządów nowymi obowiązkami, niejednokrotnie bez dodatkowego zabezpieczenia finansowego ze strony władz centralnych, ➤ osłabianie się naturalnych funkcji rodziny, ➤ niskie zainteresowanie rodziców problemami dzieci oraz spędzaniem z nimi wolnego czasu, ➤ przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne instytucje, ➤ przepracowanie, zaburzenia w <i>life-work balance</i>, ➤ wzrost kosztów utrzymania rodziny, ➤ wzrastające koszty utrzymania placówek publicznych, ➤ próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie w niektórych punktach zdarzają się kilka razy w tygodniu, a nawet codziennie, ➤ wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi, ➤ promowanie w popkulturze konsumpcyjnego stylu życia ➤ pojawienie się i dynamiczny rozwój zagrożeń ze strony nowoczesnych
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozbudowa i zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, ➤ organizowanie budownictwa mieszkaniowego, ➤ organizowanie prac interwencyjnych, staży, prac społecznie użytecznych, ➤ upowszechnianie ofert pracy/praktyk/staży w środowisku lokalnym, ➤ aktywizacja beneficjentów pomocy społecznej do zmiany postaw życiowych, ➤ zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, ➤ organizowanie programów i działań profilaktycznych nt. uzależnień, w tym w placówkach oświatowych, ➤ podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników oświaty, administracji i pomocy społecznej. 	<p>środków komunikacji elektronicznej (m.in. cyberprzemoc, kradzieże tożsamości, uzależnienia behawioralne),</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ występowanie przemocy rówieśniczej w szkołach, ➤ narastanie zjawiska przemocy domowej, ➤ negatywne i trudne w pełni do przewidzenia następstwa epidemii COVID-19 w życiu społecznym i gospodarczym, w tym np. wzrost uzależnień behawioralnych (od używania nowoczesnych technologii), kryzysy psychiczne, bezrobocie,
--	---

V STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA I GMINY POŁANIEC NA LATA 2021-2027

V 1. MISJA I PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ

Nadrzędną funkcją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec jest wyznaczenie priorytetowych celów i działań służących profilaktyce i przeciwdziałaniu określonym problemom społeczności lokalnej oraz poprawie sytuacji życiowej mieszkańców. W oparciu o zgromadzony materiał źródłowy i wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Połaniec zidentyfikowano obszary najważniejszych problemów społecznych w gminie.

W niniejszej Strategii sformułowano:

- **misję gminy** – czyli nadrzędny wyznacznik przy planowaniu i wdrażaniu działań rozwojowych w gminie,
- **cele strategiczne** - obejmują najważniejsze zagadnienia, w których należy podjąć lub kontynuować prace, aby rozwiązywać problemy społeczne występujące w gminie,
- **cele operacyjne** - to cele szczegółowe wobec celów strategicznych,
- **kierunki działań** – rodzaje czynności niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów operacyjnych,
- **jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów operacyjnych,**
- **koordynatora wdrożenia Strategii,**
- **podmioty partnerskie,**
- **wskaźniki** osiągnięcia założonych celów.

Misją Miasta i Gminy Połaniec w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych na lata 2021-2027 jest - polepszenie jakości życia mieszkańców poprzez zapobieganie i eliminowanie zjawiska wykluczenia społecznego oraz realizowanie założeń społeczeństwa obywatelskiego.

Na podstawie dostępnych danych sformułowano prognozę rozwoju sytuacji społecznej w Mieście i Gminie Połaniec, która w układzie celów strategicznych kształtuje się w sposób opisany w poniższej tabeli.

Tabela 7. Prognoza sytuacji społecznej w Gminie Połaniec w zakresie objętym strategią

Sfera problemowa	Prognoza sytuacji
<p>Wspieranie rodzin oraz dalsza integracja mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stałe potrzeby rodzin dysfunkcyjnych w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej; ➤ wzmacnianie ról i kompetencji wszystkich członków rodziny, ➤ potrzebę wsparcia rodzin przez asystenta rodziny; ➤ potrzebę zapewnienia dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków życia i rozwoju; ➤ dalsze występowanie zjawiska przemocy w rodzinie i potrzebę jego eliminowania, ➤ potrzebę specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie; ➤ potrzebę zapewnienia i rozwoju warunków do integracji oraz aktywnego wypoczynku mieszkańców, ➤ brak integracji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, bezradności opiekuńczo-wychowawczej, bezrobocia, uzależnień i przemocy

Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez ubóstwo, uzależnienia, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę lub wiek

- ulepszenie systemu wsparcia dla osób potrzebujących;
- stała potrzeba udzielania pomocy osobom długotrwale bezrobotnym i osobom z wyuczoną bezradnością;
- potrzeba zabezpieczenia socjalnego najuboższych mieszkańców gminy,
- dalsze zapotrzebowanie na udzielanie pomocy i wsparcia osobom oraz rodzinom w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- zapotrzebowanie na specjalistyczną pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- konieczność zapewnienia wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, a także osób przewlekle chorych i ich rodzin w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych;
- bariery w integracji i funkcjonowaniu społecznym rodzin oraz osób zagrożonych marginalizacją lub wykluczeniem z powodu problemów ubóstwa, bezrobocia, wieku emerytalnego, uzależnień, niepełnosprawności lub wykazywania szczególnych potrzeb,
- ograniczony udział osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ utrzymywanie się potrzeby stałego podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
<p>Zwiększenia kapitału kompetencyjnego i budowa społeczeństwa obywatelskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ utrzymywanie się niskiej aktywności społecznej, w tym partycypacyjnej, mieszkańców gminy, ➤ potrzebę stymulowania rozwoju lokalnego trzeciego sektora, ➤ konieczność zapewnienia warunków kadrze administracyjnej gminy do zwiększania swoich kompetencji zawodowych w odpowiedzi na nowe wyzwania zmieniającej się stale rzeczywistości społeczno-gospodarczej i prawnej.

Zmiany organizacyjne, prawne i społeczne na terenie Miasta i Gminy Połaniec wprowadzone wskutek realizacji przyjętych celów strategicznych i operacyjnych, spowodują ograniczenie skutków rozpoznanych problemów społecznych i przyczynią się do rozwoju społecznego w gminie oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Wdrożenie niniejszej Strategii ma na celu:

- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności mieszkańców,
- przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu grup szczególnie narażonych,
- redukcję i docelowo eliminację problemu przemocy w rodzinie wraz z jego następstwami psychospołecznymi,
- redukcję i docelowo eliminację problemu uzależnień wraz z ich skutkami psychospołecznymi, zawodowymi i prawnymi,
- integrację i aktywizację społeczną mieszkańców gminy,
- zbudowanie w gminie silnego społeczeństwa obywatelskiego

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

V 2. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ

Wdrożenie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata 2021 - 2027 będzie oparte na realizacji trzech celów strategicznych, o których mowa w poniższej tabeli.

Tabela 8. Opis celów strategicznych i operacyjnych wraz ze wskaźnikami ich realizacji

I CEL STRATEGICZNY	
Wspieranie rodzin oraz dalsza integracja mieszkańców	
I CEL OPERACYJNY:	
Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo- wychowawczych.	
Kierunki działań	Roczne wskaźniki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom potrzebującym wsparcia, ➤ objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających, ➤ zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka bądź placówce opiekuńczo – wychowawczej, ➤ systematyczna praca socjalna z rodziną, ➤ wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba i formy udzielonej pomocy ➤ liczba dzieci korzystających z dożywiania, ➤ liczba rodzin korzystających z pomocy, ➤ liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny, ➤ liczba zatrudnionych asystentów rodziny/wymiar etatu, ➤ liczba szkoleń, ➤ liczba przeszkolonych asystentów rodziny ➤ liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach ➤ wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach

<p>opiekuńczo-wychowawczej poprzez asystentów rodziny,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zatrudnianie asystentów rodziny, ➤ finansowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, ➤ promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej, ➤ integracja międzypokoleniowa, ➤ wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia, ➤ zapewnienie szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy, (w tym porady prawne, pedagogiczne, psychologiczne, w zakresie uzależnień), ➤ działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, ➤ organizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży, ➤ zapewnienie dostępu do form wspierania rodziny, w tym osobom i rodzinom planujących urodzenie lub przysposobienie dziecka, ➤ realizacja działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba działających placówek wsparcia dziennego, ➤ liczba dzieci korzystających z zajęć w placówkach wsparcia dziennego/świetlicach, ➤ wysokość środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia; ➤ liczba zorganizowanych lub współorganizowanych warsztatów, konferencji i kampanii, wydarzeń kulturalnych, festynów, wycieczek i innych, ➤ liczba uczestników ww. wydarzeń, ➤ nakład i liczba opublikowanych/zakupionych materiałów promocyjnych, informacyjnych i edukacyjnych, ➤ liczba wolontariuszy, ➤ liczba zawartych kontraktów socjalnych w obszarze wspierania, ➤ liczba rodzin z obszaru wspierania objętych nadzorem kuratorskim,
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ udzielanie rodzinom wsparcia zgodnie z przepisami, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych; ➤ przyznawanie uczniom stypendiów naukowych, artystycznych i socjalnych, ➤ dalsza realizacja Programu Wspierania Rodziny. 	
---	--

II CEL OPERACYJNY:

Zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie

Kierunki działań	Roczne wskaźniki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dalsza realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy; ➤ upowszechnianie informacji o podmiotach i miejscach świadczących pomoc ofiarom przemocy domowej; ➤ udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie; ➤ udzielanie specjalistycznej pomocy sprawcom przemocy w rodzinie oraz kierowanie ich do programów korekcyjno-terapeutycznych; ➤ realizacja programów edukacyjnych i terapeutycznych dla dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie; ➤ zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego; ➤ monitoring zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy, ➤ realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do wyeliminowanie zjawiska przemocy w rodzinie, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie; ➤ liczba osób objętych pomocą terapeutyczną ➤ i programami korekcyjno-edukacyjnymi, ➤ liczba założonych „Niebieskich Kart”, ➤ liczba interwencji domowych w związku ze zgłoszeniami przemocy w rodzinie, ➤ liczba wydanych przez sądy/policję/ŻW nakazów natychmiastowego opuszczenia lokalu i zakazów zbliżania się do niego – na podstawie przepisów tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, ➤ liczba założonych/zakończonych spraw o przestępstwo znęcania się (art. 207 k.k.), ➤ liczba akcji i przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych, programów profilaktycznych i konkursów na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ➤ liczba rodzin/osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych,

<ul style="list-style-type: none"> ➤ kontynuowanie pracy przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze, ➤ rozwój współpracy z PCPR i innymi podmiotami działającymi na terenie powiatu w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ➤ stosowanie procedury „Niebieskie Karty”, ➤ działania edukacyjne w zakresie eliminowania agresywnych zachowań i przemocy psychicznej na wszystkich poziomach oświaty oraz wobec rodziców/opiekunów, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba uczestników programów profilaktycznych, konkursów, spotkań informacyjnych, akcji edukacyjnych, ➤ liczba udzielonych porad, ➤ liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych, ➤ liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, ➤ liczba spotkań grup wsparcia, ➤ liczba organizacji i grup współpracujących,
<p>III CEL OPERACYJNY:</p> <p>Integracja społeczna mieszkańców</p>	
<p>Kierunki działań</p>	<p>Roczne wskaźniki</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ inicjowanie, organizowanie i wspieranie oferty różnorodnych wydarzeń sprzyjających integracji społeczności lokalnej, w szczególności: kampanii społecznych, festynów, pikników, imprez kulturalno-rekreacyjnych i sportowych, ➤ zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, ➤ wspieranie młodych talentów sportowych i podniesienie jakości szkolnictwa w obszarze wychowania fizycznego, ➤ rozpowszechnianie w lokalnych mediach społecznościowych informacji o wydarzeniach kulturalnych, ofercie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydarzeń, ➤ liczba beneficjentów wydarzeń, ➤ liczba i nakład materiałów promocyjno-informacyjnych, ➤ liczba podmiotów współpracujących, ➤ liczba wolontariuszy, ➤ wysokość przeznaczonych środków, ➤ liczba zawodów sportowych i konkursów artystycznych z udziałem mieszkańców gminy oraz uzyskane nagrody, ➤ liczba zmodernizowanych/wybudowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych,

<p>OSiR, biblioteki i Centrum Kultury w Połańcu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ promowanie aktywnego modelu spędzania czasu wolnego w gronie rodziny i znajomych. 	
<p>Koordynator: OPS Połaniec.</p>	
<p>Realizatorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rada Miejska w Połańcu, ➤ Burmistrz Miasta i Gminy Połaniec, ➤ Urząd Miasta i Gminy Połaniec, ➤ jednostki organizacyjne gminy, których zakres działania jest zbieżny z celami strategicznymi i szczegółowymi, ➤ Placówki oświatowe, ➤ Organizacje pozarządowe, ➤ PCPR w Staszowie, ➤ Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich, ➤ Policja. 	
<p>II CEL STRATEGICZNY</p> <p>Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez ubóstwo, uzależnienia, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę lub wiek</p>	
<p>I CEL OPERACYJNY:</p> <p>Aktywizacja osób bezrobotnych i promocja przedsiębiorczości</p>	
<p>Kierunki działań</p>	<p>Roczne wskaźniki</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ współdziałanie z PUP w Staszowie, ➤ pozyskiwanie środków zewnętrznych, szczególnie z UE, na realizację projektów mających na celu aktywizację osób bezrobotnych, ➤ stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi mikro, małej i średniej przedsiębiorczości, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba założonych i zlikwidowanych podmiotów gospodarczych, ➤ liczba usług wspierających aktywizację zawodową, ➤ liczba godzin zapewnionych i zrealizowanych porad dla osób bezrobotnych lub planujących założenie działalności gospodarczej.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ kampania promocji gospodarczej gminy i regionu, ➤ budowa nowych i modernizacja istniejących terenów inwestycyjnych, ➤ prowadzenie inkubatora przedsiębiorczości i innowacji (doradztwo ws. założenia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz działalności nierejestrowej), ➤ poszerzanie pakietu korzyści dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy. ➤ upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa i rozwoju zawodowego, szkoleniach, stażach, praktykach oraz organizowanych robotach publicznych, pracach interwencyjnych i ofertach zatrudnienia socjalnego, ➤ stałe monitorowanie i podejmowanie działań aktywizujących na rzecz osób bezrobotnych w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Staszowie, ➤ praca socjalna z osobami bezrobotnymi i ich rodzinami (kontrakty socjalne), ➤ zapewnienie świadczeń materialnych dla osób i rodzin długotrwale bezrobotnych, ➤ reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba osób bezrobotnych, w tym bezrobotnych długoterminowych / niepełnosprawnych/ bez wykształcenia średniego i liczba bezrobotnych poniżej 25 r.ż., ➤ liczba osób objętych formami przeciwdziałania bezrobociu, ➤ liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, ➤ liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte pomocą w ramach programu /projektu. ➤ liczba indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego, ➤ liczba realizowanych kontraktów socjalnych, ➤ liczba i nakład materiałów edukacyjno-informacyjnych, ➤ liczba działań zrealizowanych wspólnie z partnerami społecznym, w tym NGO.
--	---

II CEL OPERACYJNY:

Profilaktyka uzależnień oraz zapewnienie skutecznego systemu pomocy dla osób uzależnionych

Kierunki działań	Roczne wskaźniki
<ul style="list-style-type: none">➤ realizacja i kontynuacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Połaniec,➤ podnoszenie świadomości społecznej nt. negatywnych następstw uzależnień od substancji psychoaktywnych, nikotyny i alkoholu (w tym skutków zdrowotnych, prawnych, zawodowych, rodzinnych),➤ upowszechnianie informacji o pracy instytucji pomocowych i leczenia odwykowego poprzez m.in. organizację akcji lokalnych i szkolnych lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych;➤ podnoszenie świadomości społecznej, w zakresie negatywnych skutków uzależnienia od komputera, smartfona, internetu i innych nowoczesnych technologii m.in. poprzez: organizację akcji lokalnych i szkolnych lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych;	<ul style="list-style-type: none">➤ liczba zorganizowanych programów i wydarzeń,➤ liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień,➤ liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych.➤ wysokość wydatkowanych środków,➤ liczba opinii sądowno-lekarskich wydanych przez biegłych w ramach postępowania ws. leczenia odwykowego,➤ liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe,➤ liczba postanowień opiniujących wydanych przez GKRPA,➤ liczba posiedzeń GKRPA,➤ liczba i nakład zakupionych publikacji specjalistycznych.➤ liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych poprowadzonych przez GKRPA oraz inne służby uprawnione do kontroli,➤ liczba godzin porad zapewnionych i udzielonych w Punkcie konsultacyjnym,➤ liczba porad,

➤ prowadzenie działań profilaktycznych, adresowanych do dzieci i młodzieży (akcje i wydarzenia edukacyjne, jak i zapewnianie alternatywnych form spędzania wolnego czasu),➤ zapewnienie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,➤ popularyzowanie zdrowego stylu życia,➤ podejmowanie działań informacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczania dostępności do napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu ich sprzedaży osobom niepełnoletnim/nietrzeźwym,➤ zapewnienie warunków do dalszej pracy GKRPA, Punktu konsultacyjnego,➤ monitorowanie pracy punktów sprzedaży alkoholu, zwłaszcza pod kątem przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz nietrzeźwym;➤ zakup i dystrybucja tematycznych ulotek, periodyków, plakatów, broszur i innych materiałów informacyjnych,➤ współpraca i wspieranie instytucji, podmiotów oraz osób fizycznych prowadzących działania z zakresu profilaktyki uzależnień.	

III CEL OPERACYJNY:

Przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa i bezdomności

Kierunki działań	Roczne wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none">➤ tworzenie i realizowanie programów na rzecz pomocy i aktywizacji osób oraz rodzin zagrożonych ubóstwem,➤ dążenie do poprawy sytuacji mieszkaniowej, w tym tworzenie mieszkań socjalnych i komunalnych,➤ udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej oraz poradnictwa specjalistycznego osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;➤ wzmacnianie kompetencji w zakresie zaradności, samodzielności oraz gospodarowania posiadanymi zasobami;➤ zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promocja przedsiębiorczości,➤ monitoring sytuacji rodzin na terenie gminy i obejmowanie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej asystenturą rodziny,➤ praca socjalna,➤ w razie potrzeby opracowanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych,	<ul style="list-style-type: none">➤ liczba rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa/bezdomności,➤ liczba dzieci z rodzin ubogich, którym zorganizowano wypoczynek w czasie ferii letnich i zimowych;➤ wysokość wydatkowanych środków,➤ liczba dzieci z rodzin ubogich, które dożywiano w trakcie nauki w szkole,➤ liczba zrealizowanych programów,➤ liczba warsztatów i spotkań,➤ liczba osób bezdomnych, w tym takich, którym udało się wyjść z bezdomności,➤ liczba współpracujących organizacji pozarządowych i pozostałych partnerów społecznych,➤ liczba wolontariuszy,➤ liczba i nakład materiałów informacyjnych.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ podejmowanie i rozwój współpracy z podmiotami trzeciego sektora, działającymi na rzecz osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych, ➤ wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, np. spółdzielni socjalnych, ➤ organizowanie i wspieranie akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich i bezdomnych. 	
<p>IV CEL OPERACYJNY:</p> <p>Zapewnienie wsparcia i integracja społeczna osób niepełnosprawnych, ze szczególnymi potrzebami lub dotkniętych długotrwałą chorobą</p>	
Kierunki działań	Roczne wskaźniki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych, ➤ poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych, długotrwale chorujących i ich opiekunów faktycznych, ➤ pomoc finansowa i rzeczowa dla wymagających jej niepełnosprawnych / osób dotkniętych długotrwałą chorobą oraz ich rodzin i opiekunów faktycznych, ➤ świadczenie niepełnosprawnym usług specjalistycznych, w tym zapewnienie pomocy asystenta osoby niepełnosprawnej, ➤ likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjno-informacyjnych oraz cyfrowych, utrudniających 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby lub niepełnosprawności, ➤ liczba zatrudnionych asystentów osób niepełnosprawnych, ➤ liczba usług opiekuńczych, ➤ liczba podjętych inicjatyw, programów, wydarzeń i akcji, ➤ liczba osób korzystających z dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w związku z indywidualnymi potrzebami. ➤ liczba godzin zapewnionych/udzielonych porad, ➤ liczba i zakres ułatwień w przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych /ze szczególnymi potrzebami,

<p>osobom niepełnosprawnym oraz ze szczególnymi potrzebami pełnowartościowy udział w życiu społecznym,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opracowanie i wdrożenie spójnej polityki dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz polityki działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ➤ powołanie koordynatora ds. dostępności, ➤ podnoszenie świadomości społecznej nt. problemów i uprawnień osób niepełnosprawnych oraz ze szczególnymi potrzebami, ➤ zapewnienie oferty wydarzeń dostępnych dla osób niepełnosprawnych, w tym wydarzeń, wycieczek i zajęć edukacyjnych, kulturalnych, środowiskowych i integracyjnych, ➤ aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, ➤ działania w kierunku ulepszenia warunków do zatrudniania osób niepełnosprawnych, w tym w warunkach pracy chronionej, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba stworzonych form integracji i wsparcia, ➤ liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, ➤ liczba i nakład materiałów edukacyjnych i informacyjnych. ➤ liczba organizacji pozarządowych wspierających osoby niepełnosprawne, ze szczególnymi potrzebami i przewlekle chore, ➤ liczba wolontariuszy,
<p>V CEL OPERACYJNY:</p> <p>Polepszenie jakości życia i integracja społeczna seniorów</p>	
<p>Kierunki działań</p>	<p>Roczne wskaźniki</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poszerzenie oferty wsparcia dla osób potrzebujących, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba inicjatyw, programów i wydarzeń kierowanych do środowiska osób starszych,

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popularyzowanie modelu aktywnego starzenia się i aktywnej starości, sprzyjających jak najdłuższemu zachowaniu sprawności i samodzielności w życiu społecznym oraz zawodowym, ➤ organizowanie i wspieranie bogatej oferty wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych dla seniorów, (m.in. stałe imprezy i spotkania integracyjne, wycieczki, zajęcia i warsztaty, wigilie dla samotnych), ➤ praca socjalna, ➤ udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej wymagającym jej osobom starszym i ich rodzinom; ➤ zwiększanie dostępności do usług opiekuńczych, ➤ wsparcie dla osób spełniających kryteria ustawowe do pobytu w mieszkaniach chronionych lub środowiskowym domu samopomocy, ➤ kontynuowanie i rozwój Programu „Karta Seniora Miasta i Gminy Połaniec”, ➤ zapewnienie warunków do dalszej pracy Rady Seniorów Miasta i Gminy Połaniec, ➤ poszerzenie oferty klubów seniora, ➤ wspieranie i współpraca samorządu z partnerami społecznymi działającymi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba seniorów korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ➤ liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, ➤ wysokość środków przeznaczonych ogółem na działania dla seniorów, ➤ liczba wydarzeń w ramach klubu seniora, ➤ liczba członków i beneficjentów działań klubu seniora, ➤ liczba posiedzeń i uchwał Rady Seniorów Miasta i Gminy Połaniec, ➤ liczba i rodzaj usług dostępnych dla posiadaczy Karty seniora, ➤ liczba posiadaczy Karty seniora ➤ liczba podmiotów partnerskich w ramach programu Karta seniora ➤ liczba organizacji współpracujących, ➤ liczba wolontariuszy, ➤ liczba seniorów korzystających ze wsparcia wolontariuszy, ➤ liczba działań i wydarzeń podjętych na rzecz seniorów w porozumieniu z partnerami społecznymi, ➤ liczba i nakład materiałów informacyjnych,
---	---

<p>na rzecz poprawy jakości życia osób starszych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podjęcie działań na rzecz powołania uniwersytetu trzeciego wieku, ➤ opracowywania i wdrożenie spójnej polityki senioralnej w gminie, ➤ upowszechnianie idei wolontariatu na rzecz seniorów oraz pomocy sąsiedzkiej, ➤ organizowanie i wspieranie wydarzeń wspierających integrację wewnątrz- i międzypokoleniową. 	
<p>Koordynator: OPS Połaniec.</p>	
<p>Realizatorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rada Miejska w Połańcu, ➤ Burmistrz Miasta i Gminy Połaniec, ➤ Urząd Miasta i Gminy Połaniec, ➤ jednostki organizacyjne gminy, których zakres działania jest zbieżny z celami strategicznymi i szczegółowymi, ➤ Placówki oświatowe, ➤ Organizacje pozarządowe, ➤ PCPR w Staszowie, ➤ Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich, ➤ Policja. 	
<p style="text-align: center;">III CEL STRATEGICZNY</p> <p style="text-align: center;">Zwiększenia kapitału kompetencyjnego i budowa społeczeństwa obywatelskiego</p>	
<p style="text-align: center;">I CEL OPERACYJNY:</p> <p style="text-align: center;">Rozwój postaw partycypacji społecznej mieszkańców</p>	
<p style="text-align: center;">Kierunki działań</p>	<p style="text-align: center;">Roczne wskaźniki</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aktywne angażowanie społeczności lokalnej w rozwiązywanie problemów miasta i gminy Połaniec poprzez promowanie ogłaszanych konsultacji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz innych form partycypacji, ➤ liczba uczestników ww. działań,

<p>społecznych oraz kampanie informacyjne na rzecz partycypacji społecznej, szczególnie wśród młodzieży,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dywersyfikacja instrumentów i technik służących do partycypacji publicznej, ➤ podejmowanie wielokierunkowych działań stymulujących aktywność wolontaryjną, społeczną i obywatelską mieszkańców, ➤ zapewnienie warunków do dalszego funkcjonowania Młodzieżowej Rady Miejskiej ➤ rozwój współpracy Młodzieżowej Rady Miejskiej oraz Rady Seniorów Miasta i Gminy Połaniec z analogicznymi ciałami dialogu w regionie i kraju poprzez m.in. wspólne konferencje, szkolenia, wizyty studyjne. ➤ podejmowanie działań w ramach funduszy sołeckich, ➤ wdrożenie i popularyzacja idei budżetu obywatelskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba działań, projektów i inicjatyw podjętych wspólnie przez samorząd oraz partnerów społecznych ➤ liczba mieszkańców angażująca się w wolontariat; ➤ liczba projektów zgłoszonych do budżetu obywatelskiego gminy, ➤ wysokość środków przeznaczonych na fundusze sołeckie, ➤ liczba i nakład materiałów promocyjno-informacyjnych, ➤ liczba zorganizowanych warsztatów i konferencji, kampanii i innych wydarzeń.
---	---

II CEL OPERACYJNY:

Zwiększenie liczby i zaangażowania organizacji pozarządowych oraz inicjatyw nieformalnych w życiu społeczności lokalnej.

Kierunki działań	Roczne wskaźniki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwój współpracy samorządu lokalnego z NGO, zwłaszcza w formie powierzanych do realizacji zadań publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wspólnych działań, projektów i inicjatyw władz samorządu oraz podmiotów trzeciego sektora, ➤ wysokość środków przeznaczonych

<p>oraz wsparcia pozafinansowego, w tym doradczego,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podejmowanie działań nakierowanych na wzrost liczby zarejestrowanych i działających w gminie organizacji pozarządowych i innych podmiotów działalności pożytku publicznego i ekonomii społecznej oraz społecznych inicjatyw nieformalnych (kampanie informacyjne nt. zasad zakładania, finansowania i prowadzenia ww. podmiotów) ➤ kontynuacja realizacji rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ➤ opracowanie wieloletniego programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, 	<p>dla NGO na realizację powierzonych zadań</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba zrealizowanych zadań powierzonych podmiotom trzeciego sektora, ➤ liczba udzielonych porad ws. założenia, prowadzenia i uzyskania finansowania przez NGO i inicjatywy nieformalne, ➤ liczba i nakład broszur oraz innych materiałów informacyjnych,
---	---

III CEL OPERACYJNY:

Rozwój kompetencji zawodowych kadry administracyjnej

Kierunki działań	Roczne wskaźniki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wizyty studyjne, seminaria i konferencje w celu wymiany doświadczeń zawodowych, ➤ organizowanie lub finansowanie udziału 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba szkoleń, seminariów i innych wydarzeń, ➤ liczba uczestników, ➤ wysokość spożytkowanych środków,

<ul style="list-style-type: none"> ➤ w szkoleniach, studiach podyplomowych ➤ i innych formach kształcenia (beneficjent: pracownicy administracji samorządowej, radni, sołtysi, członkowie GKRPA i ZI, pracownicy pomocy społecznej). ➤ zakup/subskrypcja fachowej literatury / czasopism tematycznych/dostępu do płatnych serwisów branżowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba zakupionych publikacji książkowych, elektronicznych lub periodyków.
<p>Koordinator: OPS Połaniec.</p>	
<p>Realizatorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rada Miejska w Połańcu, ➤ Burmistrz Miasta i Gminy Połaniec, ➤ Urząd Miasta i Gminy Połaniec, ➤ Jednostki organizacyjne gminy, których zakres działania jest zbieżny z ww. celami, ➤ Placówki oświatowe, ➤ Organizacje pozarządowe, ➤ PCPR w Staszowie, ➤ Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich, ➤ Policja. 	

V 3. MONITOROWANIE, AKTUALIZOWANIE I EWALUACJA STRATEGII

W niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wytyczono cele i kierunki działania na lata 2021-2027. Tak długa perspektywa czasowa wiąże się z prawdopodobieństwem, że określone w niej cele i wskaźniki będą wymagały okresowej aktualizacji i harmonizacji ze zmianami zachodzącymi w otoczeniu. W razie takiej potrzeby aktualizacja Strategii zostanie przeprowadzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu.

Aby uzyskać całościową perspektywę działań podjętych na rzecz poprawy sytuacji w Mieście i Gminie Połaniec jest niezbędne tworzenie, przekazywanie i analizowanie corocznie poniższych sprawozdań:

- Ocena zasobów pomocy społecznej;
- Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu;
- Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Połaniec;
- Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Połaniec;
- Sprawozdanie ze współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
- Sprawozdania z realizacji Programu Wspierania Rodziny.

W latach obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do końca kwietnia każdego roku za rok poprzedzający każda jednostka, która współuczestniczy (jest odpowiedzialna lub jest partnerem) w realizacji celów sporządzi sprawozdania z realizacji wyżej wymienionych programów i projektów (dotyczących problemów społecznych) oraz osiągniętych rezultatów. Sprawozdania przekazywane będą do Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu, jako do jednostki koordynującej.

Sprawozdania ze stopnia realizacji poszczególnych programów i projektów służyć będą bieżącemu monitoringowi realizacji Strategii oraz będą pomocne przy przeprowadzaniu ewaluacji Strategii, a także ewentualnej aktualizacji jej celów i kierunków działań.

Wskazane, aby ewaluacja końcowa została przeprowadzona w ostatnim roku realizacji Strategii, a jej wyniki stanowiły podstawę do jej aktualizacji na kolejne lata. Jednakże, ewaluacja niniejszej Strategii jest dobrowolna.

Ewaluacja ilościowa przeprowadzana będzie na podstawie analizy danych liczbowych pochodzących ze sprawozdań podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii. Analiza ta określi poziom realizacji poszczególnych zadań.

Ewaluacja jakościowa polegała będzie na ocenie:

- efektywności wdrażania Strategii (czy nakłady czasowe, ludzkie i finansowe zaangażowane w realizację działań są adekwatne do otrzymanych efektów)

- skuteczności (czy kierunki działań i realizowane w ich ramach zadania w zamierzony sposób prowadzą do osiągnięcia celów? Czy realizowane działania w sposób optymalny realizują cele Strategii)
- trafności - czy realizowane cele i kierunki działań Strategii są odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców Gminy?

Analiza jakościowa pozwoli na ocenę skuteczności strategii w zakresie stosowanych form, funkcjonalności opracowanych procedur oraz ilości i jakości posiadanych zasobów, w tym finansowych.

Źródłem danych, które posłużą do ewaluacji mogą być dane statystyczne, sprawozdania z monitoringu, dane z badań społeczności lokalnej i inne.

V 4. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Należy przyjąć, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy połaniec na lata 2021- 2027 będą:

- budżet gminy;
- budżet powiatu staszowskiego;
- budżet województwa świętokrzyskiego;
- Fundusz Pracy;
- Narodowy Funduszu Zdrowia;
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, unijnych, programów celowych.

Wysokość środków przeznaczanych na finansowanie lub współfinansowanie działań wytyczonych w niniejszej Strategii będzie określana co roku uchwałą budżetowej Rady Miejskiej Połaniec.

W istocie nie jest możliwe, aby wyczerpująco zaplanować rozkład i wysokość planowanych środków z przeznaczeniem na wdrożenie celów niniejszej Strategii. To zadanie utrudnia zwłaszcza:

- relatywnie długi okres obowiązywania dokumentu,
- zmienna w czasie kondycja finansowa gminy,

- zmienna sytuacja społeczno-demograficzna
- zmiany legislacyjne prawodawcy krajowego
- zmiany na rynku pracy,
- masowe zaburzenia życia społecznego.

Co więcej, należy brać pod uwagę rozliczne inne faktory egzogenne, które nie są możliwe do przewidzenia w toku prac i w dniu przyjęcia niniejszej Strategii. Za przykład niech posłuży stan epidemii koronawirusa SARS-CoV-2, który w momencie prac nad strategią nadal trwa na obszarze całego kraju. Epidemia wymusiła mobilizację zasobów społecznych w dostosowanie bieżącej działalności wszystkich instytucji publicznych i mieszkańców do nadrzędnego celu w postaci przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii koronawirusa.

Tabela 1. Działalność OSiR w Połańcu ze względu na rodzaj aktywności sportowej.....	27
Tabela 2. Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej.....	37
Tabela 3. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej ze względu na rodzaj świadczenia	39
Tabela 4. Powody udzielania pomocy społecznej dla rodzin w 2020 r.	39
Tabela 5. Liczebność grup badanych uczniów.....	53
Tabela 6. Analiza SWOT – polityka i problemy społeczne	62
Tabela 7. Prognoza sytuacji społecznej w Gminie Połaniec w zakresie objętym strategią	69
Tabela 8. Opis celów strategicznych i operacyjnych wraz ze wskaźnikami ich realizacji	71
Rys. 1. Położenie gminy Połaniec na tle Polski.....	13
Rys. 2. Położenie gminy Połaniec na tle pow. staszowskiego i woj. świętokrzyskiego.....	14
Rys. 3. Flaga gminy Połaniec.....	15
Rys. 4. Grafika opracowana w 2018 r. z okazji 20-lecia powołania powiatów w RP przedstawia mapę i herb powiatu staszowskiego	15
Rys. 5. Oferta działalności ŚDS w Połańcu	40
Wykres 1. Stan cywilny, gmina Połaniec.....	17
Wykres 2. Szacunkowa stopa bezrobocia (2004-2019).	19
Wykres 3. Poziom wykształcenia w gm. Połaniec	23
Wykres 4. Imprezy organizowane przez domy kultury i ich uczestnicy.....	24
Wykres 5. Ćwiczący w klubach sportowych w gm. Połaniec (2008-2018).....	29
Wykres 6. Przestępstwa stwierdzone w gm. Połaniec (2012-2019)	30

Uzasadnienie

do UCHWAŁY NR

RADY MIEJSKIEJ W POŁAŃCU

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata 2021-2027

W związku z zakończeniem okresu obowiązywania uchwały w sprawie gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2015-2020 zachodzi konieczność podjęcia nowej uchwały. Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z zapisami art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 poz.1876 ze zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Dokument ma stanowić podstawę do podejmowania działań w celu poprawy tych zjawisk występujących w obrębie danej społeczności. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.